

Extracurricular Responsibilities of Faculty Members in the Context of a World-Class University: Introducing the Concept of Scientific Extraversion

Mohammad Farzaneh¹, Hassanreza Zeinabadi² , Abdolrahim Naveh Ebrahim² & Bijan Abdollahi³

1. Ph.D. Student in Educational Administration, Department of Educational Administration, Faculty of Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.
- * Corresponding Author: Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University, Tehran, Iran. Email: hzeinabadi@yahoo.com
2. Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University, Tehran, Iran.
3. Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Abstract

Objectives: The contemporary world is changing more and more, and higher education and universities are not unaffected by these developments; the role of universities and, consequently, the role of faculty members is changing in line with developments in the contemporary world. One of the emerging approaches in higher education is a world-class university. In this field, the quality of faculty members is a key and important factor in achieving a world-class university. Therefore, it is important to identify new plans for faculty members in emerging academic contexts. This study has been done to cover this scientific gap.

Materials and Methods: This research is applied in terms of purpose; according to the method of data collection, it is a qualitative research of thematic analysis. The statistical population of the study was the resources related to the world-class university and especially the competencies of the faculty members in the world-class university. After reviewing the sources extracted from the databases, 57 sources were purposefully selected. To analyze the data, coding and thematic analysis methods were used; King et al methods were used to validate the data.

Discussion and Conclusions: After analyzing the data, a total of 32 basic themes and 5 organizing themes were identified, and through this, the overarching theme of "scientific extraversion" was formed. The results showed that based on the role and responsibilities of faculty members in the context of a world-class university, the competencies of faculty members in this field could be categorized into the five organizing themes of "scientific impact", "meta-university interactions", "social responsibilities", "global citizenship", and "cultural intelligence". Based on this, the overarching theme of "scientific extraversion" was identified which it should be considered by faculty members and higher education policymakers.

Keywords: Higher Education; World-Class University; Scientific Extraversion; Faculty Members.

مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی

مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی

بهار و تابستان ۱۴۰۲

دوره ۱۶، شماره ۱ (پیاپی ۳۰)

صفحات: ۶۵-۹۶

DOI: [10.48308/mpes.2023.103237](https://doi.org/10.48308/mpes.2023.103237)

ISSN: [2423-5261](https://doi.org/10.48308/mpes.2023.103237)

E-ISSN: [2538-6344](https://doi.org/10.48308/mpes.2023.103237)

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۲/۱۸ بازنگری مقاله: ۱۴۰۱/۰۷/۵

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۷/۱۰ چاپ مقاله: ۱۴۰۲/۱/۱

مسئولیت‌های فرادانشگاهی اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی: معرفی مفهوم برون‌گرایی علمی

محمد فرزانه^۱، حسن رضا زین آبادی^{۲*}، عبدالرحیم نوه ابراهیم^۳ و بیژن عبداللهی^۴

۱. دانشجوی دکتری رشته مدیریت آموزشی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

hzeinabadi@yahoo.com

۲. استاد گروه مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳. استاد گروه مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

هدف: دنیای معاصر در حال تغییرات روزافزون است و آموزش عالی و دانشگاه‌ها نیز بی‌تأثیر از این تحولات نیستند؛ نقش دانشگاه‌ها و به تبع آن نقش اعضای هیئت علمی متناسب با تحولات دنیای معاصر در حال تغییر است. یکی از رویکردهای نوظهور در آموزش عالی، دانشگاه کلاس جهانی است. در این عرصه، اعضای هیئت علمی با کیفیت‌های کلیدی و مهم جهت دستیابی به دانشگاه کلاس جهانی محسوب می‌شوند. لذا شناسایی نقش‌های جدید اعضای هیئت علمی در بسترهای نوظهور دانشگاهی اهمیت می‌یابد. پژوهش حاضر به منظور پوشش دادن این خلاء علمی انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از حیث هدف، کاربردی و از ماهیت داده‌ها، پژوهش کیفی از نوع تحلیل مضمون است. جامعه پژوهش، منابع مرتبط با دانشگاه کلاس جهانی و به ویژه شایستگی‌های اعضای هیئت علمی در دانشگاه کلاس جهانی بود. پس از بررسی منابع استخراج شده از پایگاه‌های داده، ۵۷ منبع به‌عنوان نمونه هدفمند انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش کدگذاری و تحلیل مضمون استفاده شد و به منظور اعتباربخشی داده‌ها، از روش کینگ و هاروکس استفاده شد.

بحث و نتیجه‌گیری: پس از تحلیل داده‌ها، در مجموع ۳۲ مضمون پایه و ۵ مضمون سازمان‌دهنده شناسایی شدند و از این رهگذر مضمون فراگیر «برون‌گرایی علمی» شکل گرفت. نتایج نشان داد که می‌توان مبتنی بر نقش و مسئولیت‌های فرادانشگاهی اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی، شایستگی‌های اعضای هیئت علمی در این عرصه را در غالب پنج مضمون سازمان‌دهنده «اثرگذاری علمی»، «تعاملات فرادانشگاهی» و «مسئولیت‌های اجتماعی»، «شهروندی جهانی» و «هوش فرهنگی» خلاصه نمود. بر این اساس مضمون فراگیر «برون‌گرایی علمی» شناسایی شد که پیشنهاد می‌شود مورد توجه اعضای هیئت علمی و سیاست‌گذاران آموزش عالی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: آموزش عالی، دانشگاه کلاس جهانی، برون‌گرایی علمی، اعضای هیئت علمی.

فرزانه، محمد، زین آبادی، حسن رضا، نوه ابراهیم، عبدالرحیم، و عبداللهی، بیژن. (۱۴۰۲). مسئولیت‌های فرادانشگاهی اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی: معرفی مفهوم برون‌گرایی علمی. مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی، ۱۶(۱)، ۹۶-۶۵. doi: [10.48308/mpes.2023.103237](https://doi.org/10.48308/mpes.2023.103237)

Copyright: © 2023 by the authors. This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

مقدمه

دنیای معاصر در حال تغییر روزافزون است و آموزش عالی و دانشگاه‌ها نیز بی‌تأثیر از این تحولات نیستند، لذا نقش دانشگاه‌ها و به تبع آن نقش اعضای هیئت علمی متناسب با تحولات دنیای معاصر در حال تغییر است (هولم نیلسن^۱، ۲۰۱۳؛ آنگریانی و ویجای^۲، ۲۰۱۷). به‌عنوان مثال عصر دیجیتال بر همه جنبه‌های زندگی ما از جمله آموزش تأثیر گذاشته (بیتس^۳، ۲۰۱۵)، همان‌طور که روزنبوش^۴ (۲۰۲۰) معتقد است، دیگر آموزش در مورد استادی که در کلاس درس می‌ایستد و سخنرانی می‌کند نیست، فرمت، انتظارات و اهداف تغییر یافته است. جدای از عصر تکنولوژی، مجموعه عوامل دیگری از قبیل، جهانی‌شدن، افزایش هزینه‌های خدمات عمومی و تکامل اقتصاد مبتنی بر دانش باعث تغییرات چشم‌گیر در ماهیت و عملکرد آموزش عالی در بسیاری از کشورها در سراسر جهان شده است (باربیولز و تورس^۵، ۲۰۱۳ و موک و تان^۶، ۲۰۰۳). بدون تردید دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دیگر قادر نخواهند بود تا با استفاده روش‌ها و الگوهای سنتی آموزشی و پژوهشی خود رسالت‌های نوین مجامع علمی را در فرایند تولید علم و در تولید ثروت اقتصادی به‌طور قابل توجهی ایفا کنند. تداوم نقش دانشگاه‌ها در اقتصاد دانش‌محور و رقابتی جهان امروز با چالش‌هایی مهم مواجه شده است. در نتیجه، در راستای ایفای نقش‌ها و پاسخگویی به انتظارات نوین ناشی از تحولات سریع حاضر، ناگزیرند با تحلیل عمیق و همه‌جانبه پارادایم‌ها و چالش‌های نوینی که در مسیر توسعه آن‌ها قرار گرفته، تغییرات لازم را در سازمان و مدیریت، مأموریت‌ها، شکل، ساختار، محتوای برنامه و فرایندهای آموزشی و پژوهشی خود نهادینه نموده و گسترش دهند (عزیزی، ۱۳۹۳، ص ۴۳۰). به همین دلیل است که اخیراً بسیاری از کشورها، بازسازی قابل توجهی را در نظام آموزش عالی خود جهت افزایش مزیت رقابتی و بهبود جایگاه خود در سلسله مراتب بازار جهانی انجام داده‌اند (دیم، موک و لوکاس^۷، ۲۰۰۸). در این میان، یکی از مهم‌ترین رهیافت‌هایی که مورد توجه کشورهای مختلف قرار گرفته، توسعه و هدایت دانشگاه‌های مطرح، برای تبدیل شدن به یک دانشگاه کلاس جهانی است (آنگریانی و ویجای، ۲۰۱۷).

در دهه گذشته، توسعه دانشگاه‌های کلاس جهانی، در دستور کار سیاست‌گذاران کشورهای مختلف در سراسر جهان قرار گرفته است (هیوزمن^۸، ۲۰۰۸). دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در ایران نیز بی‌تأثیر از تحولات عصر کنونی خود نیستند. در دهه‌های اخیر، تحولات اجتماعی و اقتصادی ایران، در کنار تحولات روزافزون جهانی، کارکردهای سنتی آموزش عالی و میزان و جنس تقاضای اجتماعی برای آن را تغییر داده است (سرکار آرانی، ۱۳۹۳، ص ۴۳۸). از طرف دیگر، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران با مسائل و مشکلات بسیاری در عدم دستیابی به اهداف علمی، آموزشی و پژوهشی خود مواجه‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان به کم‌حرکی علمی، ضعف پرورش روحیه انتقادی و تفکر خلاق، القاء روحیه فردگرایی در انجام فعالیت‌های علمی و روحیه مدرک‌گرایی (یمنی دوزی سرخابی، ۱۳۸۰) افت شدید کیفیت آموزش و پژوهش در مراکز دانشگاهی و هم‌چنین عدم کارایی بیرونی سیستم آموزش عالی کشور در بعد اشتغال دانش‌آموختگان (عزیزی، ۱۳۸۵) اشاره کرد. لذا، نظام آموزش عالی ایران نیز همسو با جنبش کلاس

1. Holm-Nielsen
2. Angreani & Vijaya
3. Bates
4. Rosenbusch
5. Burbules & Torres
6. Mok & Tan
7. Deem, Mok & Lucas
8. Huisman

جهانی، موضوع ارتقای جایگاه دانشگاه‌ها به دانشگاه کلاس جهانی را در دستور کار خود قرار داده است. با این حال، در دستیابی به قضیه دانشگاه کلاس جهانی چندین چالش وجود دارد (مارگینسون^۱، ۲۰۱۳). یکی از چالش‌های پیش‌رو، برخورداری از منابع انسانی توانمند و مناسب برای دستیابی به این هدف است، کما اینکه، مطالعات قبلی مربوط به راهبردها و الزامات ایجاد دانشگاه کلاس جهانی بیان داشتند که «این دانشگاه‌ها باید یک بنیاد و پایه فنی قوی داشته باشند» (وایفنگ^۲، ۲۰۰۴). «به‌منظور دستیابی به دانشگاه کلاس جهانی، باید دانشگاه‌های موجود، بستری را برای حرکت به سوی دانشگاه کلاس جهانی فراهم کنند و با پروراندن ویژگی‌ها و استانداردهای کلاس جهانی در درون خود، برای رسیدن به این سطح تلاش کنند» (نظرزاده زارع و پورکریمی، ابیلی و ذاکر صالحی، ۱۳۹۳، ص ۸۹). اکثر محققان و صاحب‌نظران این حوزه (آلتباخ^۳، ۲۰۰۴ و ۲۰۱۱، به نقل از ونگ، چنگ و لیو^۴، ۲۰۱۳، لیورپول^۵، ۲۰۰۵، به نقل از قورچیان و احمدی رضایی، ۱۳۹۳؛ ابوبکر^۶، ۲۰۰۶ به نقل از ذکریا، احمد و نورزیدی^۷، ۲۰۰۹؛ جایکوب، شانگ و هویوان^۸، ۲۰۱۵؛ سلمی^۹، ۲۰۰۹؛ سیت^{۱۰}، ۲۰۱۳)، اعضای هیئت علمی باکیفیت و شایسته را عنصری اساسی و مهم جهت دستیابی به دانشگاه کلاس جهانی عنوان کرده‌اند. استادان، به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر الگوی دانشگاهی، همگام با تغییر دانشگاه‌ها به‌منظور تطبیق خود با رسالت‌های نوین، باید دانش، مهارت‌ها و توانایی‌های خود را به‌روز کنند و نقش مهم خود را در مقام متولیان تحصیلات عالی، دگرگون سازند (تیفین و راجاسینگام^{۱۱}، ۲۰۰۳، ص ۵۷). اکنون نقش سنتی دانشگاه‌ها تغییر یافته است و در دیدگاه‌های نوین در خصوص دانشگاه گرایش‌های آشکار و پنهانی وجود دارد که دانشگاه مانند یک بنگاه و شرکت دیده شود که بر حسب مقتضیات بازار، به‌طور مداوم به‌بهره‌وری نوآوری فکر کند و دغدغه‌های فراملی بنگاهی در اقتصاد جهانی داشته باشد. در واقع، دانشمندان و استادانی که بدون توجه به وضعیت بازار در سطوح برتری از حیرت و اکتشاف و تتبع علمی در عالم درون غوطه‌ور شده‌اند، چندان ارزش مبادله‌ای ندارند و محل توجه نیستند و به جای آن‌ها، دانشگرانی کار را پیش می‌برند که به‌صورت حرفه‌ای و با توجه به وضعیت بازار و تقاضاها، فعالیت‌های اثربخشی انجام می‌دهند، مسئله‌ای عاجل را حل می‌کنند، مهارتی را نشان می‌دهند و به تقاضای جاری پاسخ می‌گویند (فراستخواه، ۱۳۸۸، ص ۲۱۰-۲۰۹). لذا، یک پارامتر مهم که تعالی را در آموزش عالی را فراهم می‌کند انتخاب استادان شایسته است» (سیت، ۲۰۱۳). به نظر می‌رسد با بازتعریف شایستگی‌ها و نقش‌های اعضای هیئت علمی، می‌توان برای چالش‌های آموزش عالی راه‌حل‌های کارآمدی پیدا کرد (سرکار آرانی، ۱۳۹۳، ص ۴۴۳). لذا با توجه به ظهور پارادایم‌های نوین در آموزش عالی، همچون دانشگاه کلاس جهانی و با توجه به توسعه کلی و بازتعریف مأموریت‌های دانشگاه، «باید به تعریف درست، و به‌ویژه توسعه سیستماتیک شایستگی‌های استادان دانشگاه پرداخته شود» (هارتلی، هیلدسون، کینان و ویرتی^{۱۲}، ۲۰۱۱). چراکه، تحت شرایط و رویکردهای جدیدی که برای دانشگاه تعریف شده است، «اعضای هیئت علمی نیز به‌عنوان سرمایه‌های انسانی کلیدی برای پیشبرد طرح‌ها و

1. Marginson
2. Weifang
3. Altbach
4. Wang, Cheng & Liu
5. Liverpool
6. Abu Bakr
7. Zakaria, Ahmad & Norzaidi
8. Jacob, Xiong & Huiyuan
9. Salmi
10. Sait
11. Tiffin & Rajasingham
12. Hartley, Hilsdon, Keenan, Sinfield & Verity

راهبردهای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، دخالت مستقیمی در مأموریت‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی مؤسسات آموزش عالی دارند» (بیتی^۱، ۲۰۱۳). کارکردهای جدیدی که در زمینه آموزش، پژوهش و خدمت به جامعه برای دانشگاه‌های نوظهور تعریف شده مستلزم بازتعریف مسئولیت‌ها و نقش اعضای هیئت علمی است. اهمیت پرداخت به این مسئله زمانی روشن‌تر می‌شود که، اخیراً ارتقای ۱۰ دانشگاه و پژوهشگاه برتر کشور به کلاس جهانی در دستور کار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران هم قرار گرفته است^۲ (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران، ۱۳۹۶).

اما با تمام این اوصاف تاکنون پژوهش و مطالعه چندان در این باب صورت نگرفته است. اگرچه در طی سال‌های اخیر همواره مباحثی همچون مسئولیت‌های اجتماعی دانشگاه و ارتباط صنعت و دانشگاه مورد توجه محققان و بعضاً سیاست‌گذاران آموزشی بوده است، اما به‌نظر می‌رسد با توجه به آنچه در خصوص پارادایم‌ها و رویکردهای نوین آموزش عالی بیان شد، در بستر دانشگاه کلاس جهانی نقش و کارکرد اعضای هیئت علمی فراتر از خدمات اجتماعی و ارتباط دانشگاه و صنعت است؛ تأکید ویژه دانشگاه کلاس جهانی بر تعاملات و تبادلات بین‌المللی، جهانی شدن، حکمرانی دانشگاه و تأمین منابع مالی، نظام‌های رتبه‌بندی، ممتازی اعضای هیئت علمی (سلمی، ۲۰۰۹؛ آلتباخ، ۲۰۰۴؛ سیت، ۲۰۱۳) و موضوعاتی از این دست است که ایده‌ی تعریف نقش، کارکرد و شایستگی‌های نوین برای اعضای هیئت علمی را تقویت می‌کند. به‌عنوان مثال می‌توان این سؤال را مطرح کرد که در زمینه تبادلات بین‌المللی و جهانی شدن آموزش عالی جایگاه فرهنگ و ارزش‌های متفاوت و متنوع چیست و رویکرد اعضای هیئت علمی در این وهله کدام است؟ استحاله فرهنگی، مقاومت فرهنگی یا درک فرهنگی؟

برخی از مطالعات موجود نیز بیشتر بحث بین‌المللی‌سازی دانشگاه را مورد توجه قرار داده‌اند درحالی‌که مفهوم دانشگاه کلاس جهانی با بین‌المللی‌سازی آموزش عالی تفاوت دارد (طیب^۳، ۲۰۱۶، تایلر^۴، ۲۰۱۰) و برخی نیز صرفاً به شناسایی و بررسی شایستگی‌های اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌های کلاسیک و معمول پرداخته‌اند، درحالی‌که براساس مأموریت‌ها و کارکردهای خاصی که برای دانشگاه کلاس جهانی تعریف شده است، انتظار می‌رود که اعضای هیئت علمی نیز می‌بایست پذیرای نقش و مسئولیت‌های ویژه‌ای جهت پیشبرد مأموریت‌های دانشگاه کلاس جهانی باشند. اما تاکنون این مسئله به‌صورت نظام‌مند و علمی مورد مطالعه قرار نگرفته است. با این حال، نتایج اندک مطالعات موجود، از جمله پژوهش نظرزاده زارع، پورکریمی و ذاکر صالحی (۱۳۹۵)^۵ نشان داد که مؤلفه‌های دانشگاه کلاس جهانی برای دانشگاه‌های جامع کشور در سطحی پایین‌تر از متوسط قرار دارند. همچنین برخی دیگر از پژوهش‌های مرتبط نیز حاکی از وجود ضعف در برخی از شایستگی‌ها، در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های کشور است. چنان‌که نتایج پژوهش فتحی واجارگاه، ابراهیم‌زاده، فرج‌اللهی و خشنودی‌فر (۱۳۹۰) و نظرزاده زارع (۱۳۹۵، ص ۲۰۹ - ۲۱۰) حاکی از این واقعیت بود که اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های کشور از لحاظ میزان آمادگی برای تعاملات و همکاری‌های بین‌المللی و آگاهی از جریان بین‌المللی علم و دانش در رشته خود، دانش میان‌رشته‌ای و فرارشته‌ای، مهارت نگارش و انتشار آکادمیک، مهارت پژوهش و پژوهشگری، شناخت فرهنگی و مهارت‌های ارتباطی اثربخش چندان در وضعیت مطلوبی قرار ندارند.

با وجود شواهدی قابل اتکا مبنی بر اهمیت نقش اعضای هیئت علمی در ساختن دانشگاه کلاس جهانی و نیز ضرورت تغییر نقش و وظایف سنتی اعضای هیئت علمی تاکنون این مسئله مورد بحث و بررسی علمی

1. Beatty

۲. به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم، در تاریخ ۱۸ دی ماه ۱۳۹۶، تحت سند آمایش آموزش عالی، برنامه ارتقای ۱۰ دانشگاه و پژوهشگاه به کلاس جهانی از سوی معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تصریح شد (جهت کسب اطلاعات بیشتر مراجعه شود به: <https://www.msrt.ir>).

3. Tayeb

4. Teichler

قرار نگرفته است؛ لذا پژوهش حاضر به‌منظور پاسخگویی به این ضرورت انجام شده است. لازم به ذکر است که دلیل انتخاب روش تحلیل مضمون و استفاده از اسناد و منابع موجود آن است که دانشگاه کلاس جهانی مفهوم و رویکرد نوینی است که در داخل کشور کمتر به صورت اجرایی و علمی به آن پرداخته شده است در حالی که در سطح جهان و حتی کشورهای منطقه نظیر عربستان، ترکیه، قطر و کشورهای آسیایی نظیر هند، چین و ژاپن اقدامات اجرایی و علمی سودمندی در این زمینه شکل گرفته است؛ لذا تصمیم بر آن شد تا با مرور ادبیات و مطالعات موجود به بررسی مسئله پرداخته شود. مطالعات دانشگاه‌های کلاس جهانی و یا شایستگی‌های مورد نیاز اعضای هیئت علمی در عرصه‌های نوین محدود است. اگرچه پژوهش‌هایی با موضوع شایستگی‌های اعضای هیئت علمی، که عموماً شایستگی‌های معمول مورد نیاز اعضاء هیئت علمی را جهت فعالیت در حرفه‌ی استادی در دانشگاهی با رسالت‌های کلاسیک آموزش و پژوهش موردنظر قرار داده‌اند تا حدی در دسترس است. اما پژوهش حاضر به دنبال آن است تا با عطف توجه به عرصه‌های نوظهور آموزش عالی همچون دانشگاه کلاس جهانی، که کارکردها و نقش‌های دانشگاه را بازتعریف نموده‌اند، قصد اعضاء شایستگی‌های ویژه اساتید و دانشگران علمی جهت پیشبرد رسالت‌های دانشگاه‌های کلاس جهانی را دارد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

دانشگاه کلاس جهانی، پارادایم نوینی در آموزش عالی است که با محور قرار دادن کارکردها و مأموریت‌هایی همچون: ایجاد برنامه‌های آموزشی چند رشته‌ای و میان رشته‌ای (هولم نیلسن، ۲۰۱۳؛ ون در وند، ۲۰۱۳)، آموزش باکیفیت در سطح استانداردهای بین‌المللی، تأکید بر پژوهش و توسعه پروژه‌ها و راهبردهای پژوهشی (آلتباخ، ۲۰۰۴؛ ونگ و همکاران، ۲۰۱۳، سلمی، ۲۰۰۹؛ سیت، ۲۰۱۳؛ طیب، ۲۰۱۶، ص ۱۳)، تعاملات بین‌المللی (ونگ و همکاران، ۲۰۱۳)، ارائه خدمات و انتقال دانش به جامعه تحت مأموریت سوم دانشگاه (مونتسینوس، کارت، مارتینز و مورا، ۲۰۰۸)، آزادی آکادمیک، مهارت‌های اجتماعی و بین فرهنگی، استقلال و خودگردانی دانشگاه و تشویق دیدگاه استراتژیک و نوآوری و کارآفرینی (تریلینگ و فیدل، ۲۰۰۹)، سعی در بهبود کیفیت و افزایش توان رقابت‌پذیری در سطح جهان دارد. دانشگاه‌های کلاس جهانی در توسعه یک کشور رقابتی در اقتصاد دانشی ضروری هستند. این دانشگاه‌ها در قلب سلسله مراتب آموزش عالی نقش کلیدی در ایجاد و انتشار دانش، آموزش نیروی کار توانمند برای رهبری فناوری و فکری و خدمت به نیازهای جامعه دارند (ون در وند، ۲۰۰۹).

دستیابی و پیاده‌سازی ایده دانشگاه کلاس مستلزم عطف توجه به مجموعه‌ای از شایستگی‌های نیروی انسانی، و به‌طور خاص اعضای هیئت علمی است (جایکوب، شانگ و هویوان، ۲۰۱۵؛ سلمی، ۲۰۰۹؛ سیت، ۲۰۱۳). کما اینکه، یک پارامتر مهم که تعالی را در آموزش عالی را فراهم می‌کند انتخاب استادان شایسته است (سیت، ۲۰۱۳). به نظر می‌رسد با بازتعریف شایستگی‌ها و نقش‌های اعضای هیئت علمی، می‌توان برای چالش‌های آموزش عالی راه‌حل‌های کارآمدی پیدا کرد (سرکار آرانی، ۱۳۹۳، ص ۴۴۳). شایستگی‌ها مبنای هرگونه رفتار کارآمدی را تشکیل می‌دهند و سطح بلوغ آن‌ها برای موفقیت حرفه‌ای بسیار مهم است. از این منظر، شایستگی استادان دانشگاه از اهمیت اساسی برخوردار است، به این دلیل که استادان مبنایی برای ایجاد دانش جدید و ارزش‌های جدید مفید برای دانشگاه و همچنین دانشجویان، و

1. Montesinos, Carot, Martinez & Mora
2. Trilling & Fade
3. Van der Wende
4. Jacob, Xiong & Huiyuan
5. Salmi
6. Sait

پس از آن شرکت‌ها به‌عنوان کارفرمایان می‌باشند (بلاسکووا، بلاسکو و کوچارکیکوا^۱، ۲۰۱۴). در جدول شماره (۱) به مرور مختصر نتایج برخی از مهم‌ترین پژوهش‌های مرتبط در دو حوزه «شایستگی اعضای هیئت علمی» و «دانشگاه کلاس جهانی» پرداخته شده است:

جدول ۱. مرور پیشینه مطالعات حوزه شایستگی‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه کلاس جهانی

پژوهشگر و سال	یافته‌ها
	الگوی سه بعدی شایستگی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور: <ul style="list-style-type: none"> • بعد «نگرش» شامل: رهبری، خویشتن‌یابی، کمال‌گرایی، خداباوری و دادگری؛ • بعد «دانش و آگاهی» شامل: رویکرد کارآفرینی، فراهم‌سازی محیط کلاس، توانمندی علمی در زمینه تخصصی؛ • بعد «مهارت» شامل: مهارت میان فرهنگی، مهارت ارتباطی-ادراکی، مهارت‌های آموزشی.
چیتساز (۱۳۹۰)	
سلیمی، حیدری و کشاورزی (۱۳۹۴)	تدریس، پژوهش، مشاوره، ارائه خدمات و همکاری با هم‌تایان مهم‌ترین شایستگی: شایستگی پژوهش
نظرزاده زارع و همکاران (۱۳۹۵)	شایستگی علمی، شایستگی حرفه‌ای، شایستگی ارتباطی، شایستگی میان فرهنگی، شایستگی فراشناختی و شایستگی فکری.
نصیرزاده، غیائی ندوشن، رحیمیان، عباس پور و حیدری (۱۳۹۹)	<ul style="list-style-type: none"> • شایستگی‌ها: مدیریت انعطاف‌پذیر، پژوهش متعادل، آزادی آکادمیک، استقلال آکادمیک، امکانات مادی، امکانات مالی، رقابت‌پذیری، محیط توانا، روابط عادی سازگاری و انطباق و تنوع‌بخشی • شرایط علی تأثیرگذار بر توسعه کیفی دانشگاه‌ها براساس رویکرد دانشگاه در کلاس جهانی: تضمین کیفیت آموزش عالی، برندسازی و پشتیبانی مدیران اجرایی
کیویان و کین ^۲ (۲۰۰۹)	خصوصیات فردی، شایستگی تعاملی، شایستگی تحقیق و توسعه و شایستگی آموزشی ارائه دادند.
بلاسکووا و همکاران (۲۰۱۴)	شایستگی حرفه‌ای؛ شایستگی آموزشی، شایستگی انگیزشی؛ شایستگی ارتباطات؛ شایستگی شخصی؛ شایستگی علمی و پژوهش؛ شایستگی انتشار.
بلاسکووا، بلاسکو، ماتوسکا و روزاک-زیروکا ^۳ (۲۰۱۵)	شایستگی تدریس؛ شایستگی حرفه‌ای، شایستگی ارتباطی.

مطالعات دانشگاه کلاس جهانی

پژوهشگر و سال	یافته‌ها
غیائی ندوشن و نصیری (۱۳۹۳)	<ul style="list-style-type: none"> • مدیریت انعطاف‌پذیر، پژوهش متعادل، آزادی آکادمیک و امکانات مادی • دانشگاه علامه طباطبایی دارای مدیریت انعطاف‌پذیر، پژوهش متعادل، آزادی آکادمیک و امکانات مادی متوسط می‌باشد و تا رسیدن به دانشگاه در کلاس جهانی فاصله دارد.
نظرزاده زارع و همکاران (۱۳۹۵)	<ul style="list-style-type: none"> • آزادی علمی، برتری در پژوهش، حکمرانی موسسه، امکانات و تسهیلات کافی • به‌جز مؤلفه آزادی علمی، سایر مؤلفه‌های دانشگاه کلاس جهانی (شامل: برتری در پژوهش، حکمرانی موسسه، امکانات و تسهیلات کافی) برای دانشگاه‌های جامع کشور در سطحی پائین‌تر از متوسط قرار دارند.

1. Blašková, Blaško & Kucharčíková
2. Qiuyan & Qin
3. Blašková, Blasko, Matuska, & Rosak-Szyrocka

- نقش و کارکردهای دانشگاه: کارکردهای آموزش، پژوهش و مأموریت سوم دانشگاه
- سیر تحولات کارکردهای دانشگاه: همسو با تحولات عرصه جهانی رویکرد مأموریت سوم دانشگاه به شدت تقویت شده است.
- دو نمونه: دانشگاه زابل و دانشگاه صنعتی شریف. خصوصاً در موضوع مأموریت سوم نشان می‌دهد که دانشگاه شریف در کارکردهای آموزش و پژوهش جزو برترین دانشگاه‌های کشور بوده و در مقابل دانشگاه زابل اگرچه در زمینه کارکردهای آموزش و پژوهش جزو دانشگاه‌های تراز اول کشور محسوب نمی‌شود اما از معدود دانشگاه‌های داخلی است که به تدریج تمرکز خود را بر مأموریت سوم دانشگاه معطوف نموده است.
- نقش‌ها و شایستگی‌های مهم مرتبط با نسل جدید رهبری آموزشی که برای ایجاد دانشگاه کلاس جهانی مورد نیاز هستند: رهبران رسمی و رهبران فکری.
- رهبران رسمی کسانی هستند که سعی دارند دیدگاه و مأموریت سازمان را از طریق موقعیت رسمی خود به دست آورند. از سوی دیگر، رهبری فکری به کسانی اشاره دارد که تغییرات نوآورانه را از طریق ایده‌ها و محصولات خود به ارمغان می‌آورند و آن‌ها محققانی هستند که اغلب گروه‌های تحقیقاتی یا پروژه‌ها را هدایت می‌کنند. برای اینکه این رهبران به‌طور مؤثر نقش خود را بازی کنند، باید دو جنبه جهانی‌سازی و بین‌المللی‌سازی که بر دانشگاه کلاس جهانی تأثیر می‌گذارند را کاملاً درک کنند.

حسن، سیلونگ،
ایسمایل و ایسمیران^۱
(۲۰۱۱)

روش‌شناسی پژوهش

نوع تحقیق براساس هدف، شیوه گردآوری داده‌ها و ماهیت داده‌ها تعیین می‌شود. این پژوهش براساس هدف، کاربردی است، چرا که به‌دنبال توسعه دانش کاربردی در زمینه ارتقای دانشگاه‌های کشور است. هم‌چنین شیوه‌گردآوری داده‌ها در پژوهش حاضر از نوع مطالعه کتابخانه‌ای است، در نهایت، براساس ماهیت داده‌ها، پژوهش حاضر تحقیق کیفی از نوع تحلیل مضمون است. اگرچه برخی تحلیل مضمون را نه به‌عنوان یک روش خاص، بلکه به‌عنوان ابزار/مهارت/تکنیک مورد استفاده جهت تحلیل داده‌ها در روش‌های مختلف و رایج کیفی معرفی می‌کنند، اما به عقیده براون و کلارک^۲ (۲۰۰۶)، تحلیل مضمون را باید یک رویکرد ویژه در نظر گرفت که یکی از مزایای آن، انعطاف‌پذیری است (براون و کلارک، ۲۰۰۶). بنابراین، براساس نظر براون و کلارک باید گفت که تحلیل مضمون خود یک استراتژی پژوهش هم هست، هرچند که خود در سایر استراتژی‌های پژوهش، همچون پدیدارشناسی و مطالعه موردی استفاده می‌شود (شیخ‌زاده و بنی‌اسد، ۱۳۹۹، ص ۸۸). بر همین اساس، براون و کلارک (۲۰۱۹)، در ادامه بسط و توسعه رویکرد «تحلیل مضمون» به‌عنوان یک استراتژی پژوهش، این رویکرد را به‌سان یک چتر در نظر می‌گیرند که ذیل آن سه مکتب کدگذاری پایا^۳، کتابچه کد^۴ و مکتب تحلیل مضمون بازتابی^۵ وجود دارند که ذیل هر کدام از مکاتب مذکور نیز رویکردهایی با توجه به مفهوم‌سازی متمایز از چپستی مضمون و روش‌های شناسایی مضمون و انجام کدگذاری از هم تشخیص داده می‌شوند (براون و کلارک، ۲۰۱۹؛ براون و کلارک، ۲۰۲۱؛ شیخ‌زاده و بنی‌اسد، ۱۳۹۹، ص ۱۲۹). در این پژوهش از استراتژی تحلیل مضمون مبتنی بر مکتب تحلیل مضمون بازتابی با استفاده از رویکرد براون و کلارک (۲۰۰۶) و هم‌چنین، رویکرد شبکه مضامین (آتراید استرلینگ^۶، ۲۰۰۱) استفاده شده است (همان‌طور که ذکر شد، ذیل هر یک از مکاتب مورد اشاره براون و کلارک، چندین رویکرد وجود دارد، و با توجه به استفاده از تحلیل مضمون بازتابی، از رویکرد براون

1. Hassan, Silong, Ismail, & Asmiran

2. Braun & Clarke

3. multiple independent coders and consensus coding, inter-rater reliability measures, and/or themes

4. Codebook

5. Reflexive Thematic Analysis

6. Attride-Stirling

و کلارک (۲۰۰۶)، که از کامل‌ترین و پرکاربردترین رویکردهای تحلیل مضمون بازتابی است، و رویکرد شبکه مضامین که تکمیل‌کننده رویکرد براون و کلارک است، استفاده شد. تحلیل مضمون بازتابی در یک فرایند شش مرحله‌ای (شامل: ۱) آشنایی با داده‌ها، ۲) کدگذاری، ۳) ایجاد مضمون‌های اولیه، ۴) بررسی و پالایش مضامین، ۵) تعریف و نام‌گذاری مضامین و ۶) تدوین گزارش) انجام می‌شود. این استراتژی تحلیل مضمون روشی است برای شناسایی و درک اشتراکات مربوط به موضوعی که درباره‌اش صحبت شده یا نوشته شده است. این اشتراکات ضرورتاً به خودی خود مهم یا معنادار نیستند. الگوهای معانی که تحلیل مضمون امکان شناسایی آن‌ها را برای محقق فراهم می‌سازد باید در رابطه با موضوع یا سؤالات تحقیق مهم باشند. تحلیل مضمون صرفاً محدود به شمارش کلمات یا عبارت آشکار مرتبط به سؤالات و اهداف تحقیق نمی‌باشد بلکه فراتر از این رفته و بر شناسایی و توصیف ایده‌های آشکار و ضمنی درون داده‌ها یعنی مضامین تمرکز می‌کند. سپس کدها به‌عنوان معرف مضامین شناسایی شده استخراج و به داده‌های خام خلاصه شده برای تحلیل‌های بعدی ارتباط داده می‌شوند. چنین تحلیلی ممکن است دربرگیرنده مقایسه فراوانی کد، شناسایی تقارن کدها و ترسیم گرافیکی روابط بین کدها درون مجموعه داده‌ها باشد. در تحلیل مضمون محقق هم می‌تواند معانی آشکار داده‌ها را گزارش دهد و هم معانی، باورها و ایده‌های پنهان کلمات، عبارات و جملات را استخراج کند (براون و کلارک^۱، ۲۰۰۶: ۹۱). بر این اساس، در پژوهش حاضر نیز، پژوهشگر با اتخاذ روش تحلیل مضمون براون و کلارک (۲۰۰۶)، با توجه به سوال پژوهش، به توضیح مفصل جنبه خاصی (یعنی شایستگی‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه کلاس جهانی) در داده‌ها پرداخت، و به‌این منظور، با دیدگاه استقرایی به شناسایی مضامین پنهان و گاه آشکار در متون پرداخت. در نهایت، مطابق با رویکرد شبکه مضامین، براساس یک رویه مشخص، مضمون‌ها براساس جایگاه، در: الف) مضمون‌های پایه (کدها و نکات کلیدی موجود در متن)؛ مضمون‌های سازمان‌دهنده (مقولات به دست آمده از ترکیب و تلخیص مضمون‌های پایه)؛ ج) مضمون‌های فراگیر (مضمون‌های عالی یا فراگیر دربرگیرنده‌ی اصول حاکم بر متن به‌عنوان یک کل) تنظیم شدند. سپس این مضمون‌ها به‌صورت نقشه‌های شبکه وب رسم می‌شوند که در آن مضمون‌های برجسته هر یک از این سه سطح همراه با روابط میان آن‌ها نشان داده می‌شود (آتراید استرلینگ^۲، ۲۰۰۱).

جامعه پژوهش و شیوه انتخاب نمونه‌های مورد مطالعه

نمونه‌های مورد مطالعه جهت روش کیفی تحلیل مضمون شامل ادبیات موجود در زمینه شایستگی‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه کلاس جهانی در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ می‌باشد که از طریق جستجوی کلیدواژه‌های «دانشگاه کلاس جهانی^۳»، «دانشگاه تراز جهانی^۴»، «اعضای هیئت علمی دانشگاه کلاس جهانی^۵»، «شایستگی‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های برتر جهان^۶»، «مسئولیت‌های اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌های نوظهور^۷»، «اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌های نوظهور^۸»، «مسئولیت اجتماعی اعضای هیئت علمی^۹» و معادل انگلیسی

1. Braun & Clarke
2. Attride-Stirling
3. world-class university
4. World-level university
5. Faculty members of world class university
6. Competencies of the faculty members of the world class university
7. Competencies of the faculty members of the top universities
8. Responsibilities of faculty members in emerging universities
9. Faculty members in emerging universities
10. Social responsibility of faculty members

آن‌ها در پایگاه‌ها و منابع اطلاعاتی برخط داخلی همچون بانک جامع مقالات کنفرانس و همایش‌های سیولیکا^۱، مرکز اطلاعات علمی برخط جهاد دانشگاهی^۲، پایگاه مجلات تخصصی نور^۳، پایگاه مطبوعات ایران^۴، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران^۵، و بانک‌های اطلاعاتی برخط خارجی همچون ساینس دایرکت^۶، اسپرینگر^۷، جان وایلی^۸، آی‌تریپل‌آی^۹، تیلور و فرانسیس^{۱۰}، اسکوپوس^{۱۱}، و امرالد^{۱۲} جمع‌آوری شد. لازم به ذکر است که انتخاب منابع داده‌ای به صورت هدفمند می‌باشد و انتخاب منابع براساس سه معیار و ملاک مشخص صورت گرفت: (۱) ارتباط: مرتبط بودن با عنوان، اهداف، سوال‌ها و کلیدواژه‌های پژوهش؛ (۲) زمان: به لحاظ زمانی در بازه بین سال‌های ۲۰۰۰ الی ۲۰۲۱؛ (۳) اعتبار: اسناد و منابع معتبر (اسناد انتشار یافته در پایگاه‌های علمی داخلی و خارجی فوق‌الذکر).

به این ترتیب، پس از جستجوی کلیدواژه‌های مورد اشاره، در پایگاه‌های مربوطه و مطابق با معیارهای موردنظر، در مرحله اول ۹۶ سند و منبع شامل اسناد و مدارک مکتوب علمی و پژوهشی مربوطه، شامل کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان‌نامه‌ها، گزارش ادبیات تحقیق و... شناسایی شد. با توجه به اینکه مقالات معمولاً به‌طور مشترک در چندین پایگاه نمایه می‌شوند جهت جلوگیری از اطلاعات کلام از ذکر آمار تفصیلی و ذکر جزئیات پرهیز می‌شود اما لازم به ذکر است که از بین ۹۶ سند (مقاله، پایان‌نامه، کتاب و...) گردآوری شده، تعداد ۳۰ منبع از پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی به‌دست آمد و ۶۶ منبع هم از پایگاه‌های خارجی مذکور استخراج شدند.

سپس به بررسی و پالایش عمقی، محتوایی و مفصل منابع پرداخته شد؛ فرایند پالایش منابع به شرح زیر صورت پذیرفت:

• گام اول: مطالعه عنوان و چکیده منابع استخراج شده و ارزیابی میزان مرتبط بودن آن‌ها با موضوع پژوهش حاضر

(در این مرحله با مطالعه عنوان و چکیده مشخص شد که ۱۵ منبع به لحاظ روش و یافته‌ها فاقد اطلاعات و یافته‌های مورد نیاز پژوهش حاضر می‌باشند)

• گام دوم: بررسی امکان دسترسی به فایل تمام متن منابع:

(در این گام مشخص شد که امکان دسترسی به فایل تمام متن ۴ منبع خارجی وجود ندارد)

• گام سوم: مطالعه عمقی و محتوایی ۷۷ منبع باقیمانده

(در این مرحله محتوای کلی منابع موجود مطالعه شد و مشخص شد که ۲۰ منبع فاقد کدهای

مرتبط و مناسب با اهداف و سوال‌های پژوهش حاضر هستند)

به این ترتیب در نهایت ۵۷ منبع انتخاب و مورد کدگذاری قرار گرفتند. لیست منابع استفاده شده در

-
1. www.civilica.com
 2. www.SID.ir
 3. www.noormags.com
 4. www.magiran.com
 5. www.irandoc.ac.ir
 6. www.sciencedirect.com
 7. Link.springer.com
 8. Onlinelibrary.wiley.com
 9. Ieeexplore.ieee.org
 10. www.tandfonline.com
 11. Scopus
 12. Emerald

تحلیل مضمون در جدول ذیل آمده است:

جدول ۲. منابع منتخب جهت کدگذاری و تحلیل مضمون

کد منبع	منبع	فراوانی	کدمنبع	منبع	فراوانی
۱ م	Aithal & Aithal (2019)	۹	۳۰ م	سلیمی و همکاران (۱۳۹۴)	۲
۲ م	محمدی دوستدار و میرحسینی (۱۳۸۷)	۷	۳۱ م	Arthur (2016)	۲
۳ م	تیموری، صالحی عمران، یمنی دوزی سرخابی و صفار حیدری (۱۳۹۹)	۷	۳۲ م	چیت‌ساز (۱۳۹۰)	۲
۴ م	ملکی‌نیا، ملکی‌نیا و فیضی (۱۳۹۷)	۷	۳۳ م	The University of Manchester (2018)	۲
۵ م	Arends (2017)	۶	۳۴ م	Zakaria & et al (2009)	۲
۶ م	سلیمی، محمدی و نثار (۱۳۹۶)	۵	۳۵ م	Watson (2006)	۲
۷ م	Hassan & et al (2011)	۵	۳۶ م	Niland (2000)	۲
۸ م	فرهنگی و فراستخواه (۱۳۹۳)	۵	۳۷ م	Altbach (2004)	۲
۹ م	Oromaner (2001)	۵	۳۸ م	نظرزاده زارع و همکاران ^b (۱۳۹۵)	۲
۱۰ م	فراستخواه (۱۳۸۸)	۵	۳۹ م	Golde & Dore (2000)	۲
۱۱ م	یوسفی و همکاران (۱۳۹۸)	۴	۴۰ م	شهیدی، رضویه، امین شایان جهرمی و سیدی (۱۳۸۶)	۲
۱۲ م	Kim (2012)	۴	۴۱ م	Caligiuri (2006)	۱
۱۳ م	Ho (2006)	۴	۴۲ م	University of Malaya (2018)	۱
۱۴ م	Technical University of Munich (2018)	۴	۴۳ م	ابراهیمی (۱۳۸۸)	۱
۱۵ م	Ume-Nwagbo (2012)	۴	۴۴ م	قانعی راد (۱۳۸۶)	۱
۱۶ م	Harvard University (2018)	۴	۴۵ م	Middle East Technical University (2018)	۱
۱۷ م	سلیمی شفیعی، کشاورز و حیدری (۱۳۹۶)	۴	۴۶ م	رضایت، یمنی دوزی سرخابی، کیامنش و نوه‌ابراهیم (۱۳۹۱)	۱
۱۸ م	Hassanzadeh & Silong (2015)	۴	۴۷ م	Mățã (2011)	۱

۱	University of Maryland (2018)	۴۸ م	۴	Mohrman (2008)	۱۹ م
۱	Bland, Taylor, Shollen, Weber-Main, & Mulcahy (2009)	۴۹ م	۴	Banker & Bhal (2020)	۲۰ م
۱	Pefianco (2009)	۵۰ م	۴	Salmi (2011)	۲۱ م
۱	Green (2000)	۵۱ م	۴	Mohrman, Ma, & Baker (2008)	۲۲ م
۱	Williams (2003)	۵۲ م	۳	مشفق و نادى (۱۳۹۹)	۲۳ م
۱	Myers & Dyer (2003)	۵۳ م	۳	Hyatt & Williams (2011)	۲۴ م
۱	University of Berkeley California (2018)	۵۴ م	۳	American University of Beirut (2018).	۲۵ م
۱	New York University (2018)	۵۵ م	۳	Qiuyan & Qin (2009)	۲۶ م
۱	غیاثی ندوشن و نصیری (۱۳۹۳)	۵۶ م	۳	Chen (2005)	۲۷ م
۱	Johns Hopkins University (2018)	۵۷ م	۳	Carnegie Mellon University (2018)	۲۸ م
			۲	King Fahd University of Petroleum and Minerals (2018)	۲۹ م
	۵۷			مجموع منابع	
	۱۶۸			مجموع کدها	

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این پژوهش جهت تحلیل داده‌ها و شناسایی مضمون‌ها، از روش کدگذاری استفاده شد. کدگذاری عبارت است از اختصاص دادن عدد و رقم (کد) به مضامین براساس دستورالعمل و واحد تحلیل. به بیان دیگر، کدگذاری فرایندی است که طی آن متن تحقیق بازبینی یا بازخوانی می‌شود و عدد (کد) مضمون با توجه به دستورالعمل کدگذاری، در برگه کدگذاری وارد می‌گردد. بر این اساس، در این پژوهش کدگذاری به دو طریقه دستی و توسط نرم‌افزار کامپیوتری MAXQDA11 انجام شد. پس از اتمام کدگذاری، در ادامه جهت شناسایی مضمون‌ها، ابتدا کدهای مستخرج، به لحاظ شباهت‌ها و همپوشانی‌ها گروه‌بندی و خوشه‌بندی شدند و مضمون پایه تعریف گردید. پس از شناسایی مضامین پایه، در گام بعدی مضامین در سطحی انتزاعی‌تر سازماندهی و گروه‌بندی می‌شوند و به این صورت تلخیص داده‌ها و حصول شناخت و تعریف دقیق‌تر از مجموعه داده‌ها امکان‌پذیر می‌شود، به این صورت که مضامین به‌دست آمده از متن در گروه‌های مشابه و منسجمی دسته‌بندی می‌شوند (عابدی جعفری، تسلیمی، فقیهی و شیخ‌زاده، ۱۳۹۰، ص ۱۷۹). سپس نوبت به ترسیم شبکه(های) مضامین می‌رسد. هر مضمون فراگیر در مرکز قرار می‌گیرد و مضامین سازمان‌دهنده و پایه به ترتیب از مرکز به بیرون شبکه را شکل می‌دهند. در نهایت با مرور واحدهای داده مرتبط با هر مضمون از حمایت داده‌ها از مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر اطمینان حاصل می‌کنیم

آتراید-استیرلینگ، ۲۰۰۱). شبکه‌های به‌دست آمده به محقق کمک می‌کنند که به درک عمیق‌تری از معانی متون برسد و بتواند الگوهای آن‌ها را بشناسد (عابدی جعفری و همکاران، ۱۳۹۰، ص ۱۸۲). بعد از ساخت شبکه مضامین، در مرحله آخر محقق به توصیف و تحلیل مضامین و گزارش چستی و چگونگی ارتباط بین آن‌ها می‌پردازد. این گزارش می‌بایست داستان و روایتی متقاعدکننده و منطقی و در عین حال جالب و بدیع از داده‌ها ارائه شود.

اعتباربخشی الگو

در این پژوهش، جهت اعتباربخشی داده‌ها از روش کینگ، هاروکس و بروکس^۱ (۲۰۱۸) استفاده شد:
۱. استفاده از کدگذاری مستقل^۲

استفاده از کدگذاری مستقل، رویه‌ای رایج برای ارزیابی و کنترل کیفیت تحلیل‌های مضمون است. هدف از کدگذاری مستقل، در اکثر موارد اثبات روایی و پایایی تحلیل مضمون نیست بلکه هدف آن کمک به پژوهشگر است تا به‌طور انتقادی درباره ساختار مضامین پیشنهادی خود و تصمیماتی که در خصوص کدگذاری گرفته، فکر نماید. این موضوع، وقتی برجسته‌تر می‌شود که مفروضات و انتظارات تحلیلگر باعث شود به بخش خاصی از داده‌ها، توجه و یا از بخش‌های دیگری صرف‌نظر کند. بنابراین، کدگذاری مستقل تا حد زیادی به عنوان راهی برای اجتناب از عدم عینیت تحلیلگر به کار می‌رود. برای سنجش پایایی یا قابلیت اعتماد در بین کدگذاران مستقل، روش‌های مختلفی عرضه شده است. نئوندورف^۳، در کتاب «راهنمای تحلیل مضمون» چند روش را معرفی کرده‌است که عبارت است از: توافق درصدی، روش هولستی^۴، کاپای کوهن^۵ و پای اسکات^۶ (محمدی مهر، ۱۳۸۷، صص ۱۵۵-۱۵۶).

در این پژوهش و به‌منظور اعمال ملاک فوق، کدگذاری توسط محقق همکار صورت گرفت و جهت محاسبه پایایی از روش هولستی استفاده شده است. در این روش متون در دو مرحله کدگذاری می‌شوند. سپس با استفاده از فرمول زیر درصد توافق مشاهده شده محاسبه می‌شود:

$$PAO = \frac{2M}{n_1 + n_2}$$

در این فرمول M تعداد توافق در دو مرحله کدگذاری، n_1 تعداد واحدهای کدگذاری شده در مرحله اول و n_2 تعداد واحدهای کدگذاری شده در مرحله دوم می‌باشد PAO^7 نیز عددی بین صفر (عدم توافق) و یک (توافق کامل) است (کینگ و همکاران، ۲۰۱۸، ص ۱۶۵). مطابق با این روش، در پژوهش حاضر کدگذاری در طی دو مرحله انجام شد؛ در مرحله اول ۱۶۸ کد توسط محقق شناسایی شد، سپس کدگذاری توسط محقق همکار نیز صورت پذیرفت و در این مرحله تعداد ۱۷۸ کد شناسایی شد. مجموع کدهای موافق در دو مرحله کدگذاری ۱۶۳ است. به این ترتیب، با توجه به فرمول هولستی شاخص PAO برای این پژوهش ۰/۹۴۲ به دست آمد که نشان می‌دهد نتایج این پژوهش قابلیت اعتماد زیادی دارد.

۲. دریافت بازخورد از پاسخ‌دهندگان

یکی دیگر از رویه‌های کاملاً رایج برای ارزیابی تحلیل‌های مضمون، دریافت بازخورد از پاسخ‌دهندگان تحقیق

1. King, Horrocks & Brooks
2. Independent Coders
3. Neuendorf
4. Holsti
5. Kohen' Kappa
6. Scott' Pi
7. Percentage of Agreement Observation

است. در این رویه، پژوهشگر، نتایج تحلیل خود را در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار می‌دهد و از آن‌ها می‌خواهد تا در خصوص میزان همخوانی و تناسب میان تفاسیر محقق با دانش و تجارب خودشان اظهار نظر نمایند (کینگ و همکاران، ۲۰۱۸، ص ۱۶۵).

در پژوهش حاضر به‌جای مصاحبه از متون و منابع کتابخانه‌ای استفاده شده است؛ لذا عملاً امکان دریافت بازخورد از پاسخ‌دهندگان (مصاحبه شونده‌گان) وجود ندارد. اما با عنایت به اینکه تحلیل مضمون اساساً روشی انعطاف‌پذیر است (براون و کلارک، ۲۰۰۶) که هم در خصوص داده‌های مصاحبه‌ای و هم در رابطه با داده‌های متنی (کتابخانه‌ای) قابلیت کاربرد دارد (کینگ و همکاران، ۲۰۱۸؛ عابدی جعفری و همکاران، ۱۳۹۰)، بنابراین به‌منظور لحاظ نمودن این معیار، یافته‌های تحلیل مضمون (مضامین استخراج شده به همراه ابعاد و مؤلفه‌های مدل) در اختیار پنج تن خبرگان قرار گرفت و از آن‌ها خواسته شد نظر خود را درباره مضامین شناسایی شده، مرتبط بودن آن‌ها با اهداف و سؤالات تحقیق و صحت نام‌گذاری آن‌ها براساس دانش و تجربیات خود اعلام نمایند. برای سهولت این امر، نتایج تحلیل به‌طور واضح و شفاف همراه با فرایند دستیابی به چنین تحلیلی برای خبرگان توضیح داده شد. پس از گردآوری نظرات و بازخورد این پنج نفر جرح و تعدیل‌هایی انجام شد. برخی مضامین به دلیل وجود شباهت‌ها و اشتراکات معنایی با یکدیگر ادغام شدند و نام (برجسب) برخی مضامین هم اصلاح شد. به این ترتیب، در طی این مرحله، نهایتاً ۳۲ مضمون پایه مشخص شدند که در قالب ۵ مضمون سازمان‌دهنده و یک مضمون فراگیر صورت‌بندی شدند و به تأیید گروه خبرگان رسید. طبق نظر خبرگان تمام مضامین شناسایی شده با نقش و کارکردهای ویژه اعضای هیئت علمی در دانشگاه کلاس جهانی مرتبط می‌باشند، لذا با توجه به این معیار، پژوهش حاضر از روایی برخوردار است.

۳. بکارگیری سه سویه‌سازی^۱

مفهوم «تطابق همگونی یا سه سویه‌سازی» به معنی استفاده از روش‌های مختلف جمع‌آوری داده‌ها یا بهره‌گیری از منابع مختلف جهت مطالعه یک پدیده خاص باشد. انواع مختلفی از سه سویه‌سازی در تحلیل‌های کیفی پیشنهاد شده است که عبارت‌اند از: الف) تطابق همگونی در داده‌ها: یعنی استفاده از منابع مختلف و متنوع داده در یک مطالعه واحد، ب) تطابق همگونی در روش‌شناسی: یعنی بکارگیری ترکیبی از روش‌های کیفی و یا ترکیبی از روش‌های کیفی و کمی. ج) تطابق همگونی در پژوهشگران: یعنی بهره‌گیری از چندین پژوهشگر و مقایسه نظام‌مند داده‌های جمع‌آوری شده توسط آن‌ها. د) تطابق همگونی در تئوری: استفاده از مدل‌های نظری مختلف جهت کسب درک مشترک از مجموعه داده‌ها (کینگ و همکاران، ۲۰۱۸، ص ۱۶۵).

جهت لحاظ نمودن معیار روش‌های تطابق همگونی از منابع داده‌های متنی مختلف اعم از کتاب، مقاله و گزارش‌های معتبر استفاده گردید. به علاوه، همان‌طور که گفته شد از پژوهشگران همکار نیز در طی فرایند کدگذاری استفاده شد، لذا تطابق همگونی در پژوهشگران هم لحاظ شد.

۴. ارائه توصیفی غنی و ثبت سوابق ممیزی^۲

منظور از توصیف غنی این است که پژوهشگر کیفی می‌بایست شرح مفصلی از پدیده مورد مطالعه و بافت و زمینه آن ارائه دهد تا خواننده بتواند درباره همخوانی تفسیر و تحلیل پژوهشگر از داده‌ها با آنچه در متن داده‌هاست قضاوت نماید. توصیف غنی به خواننده کمک می‌کند تا نحوه دستیابی پژوهشگر از داده‌ها به نتایج را به خوبی بفهمد. این موضوع را می‌توان با بیان جزئیات مربوط به فرایند انجام تحلیل مضمون همراه با رسم شکل و نمودار در خصوص نحوه شکل‌گیری و تکامل مضامین طی تحقیق، تقویت نمود. این جزئیات «ثبت سوابق ممیزی» را نشان می‌دهد که طبق آن فرایند تکامل و توسعه اندیشه پژوهشگر هم‌زمان با انجام

1. Triangulation

2. Thick Description and Audit Trails

تحقیق به‌طور مستند ثبت می‌گردد (کینگ و همکاران، ۲۰۱۸، ص ۱۶۵). جهت لحاظ نمودن معیار ارائه توصیفی غنی و ثبت سوابق متمیزی، در پژوهش حاضر ابتدا شایستگی‌ها و مسئولیت‌های اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی از منظر مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهشی تشریح شد و سپس نحوه دستیابی پژوهشگر از داده‌ها به نتایج از طریق بیان جزئیات مربوط به فرایند انجام تحلیل مضمون، از جمله کلیدواژه‌ها و پایگاه‌های مورد جستجو، شیوه انتخاب منابع، و در نهایت تشریح تجزیه و تحلیل منابع از طریق رسم جداول، شکل و نمودار در خصوص نحوه شکل‌گیری و تکامل مضامین طی تحقیق و ارائه شواهد متنی (جملات کلیدی)، تقویت شد.

یافته‌های پژوهش

این بخش فرآیند تحلیل مضمون را تشریح می‌نماید. بر این مبنا جهت درک بهتر چگونگی شناخت مضامین، فرایند شکل‌گیری مضامین از کدگذاری تا رسم شبکه مضامین به ترتیب توضیح داده شده است. به این منظور، ۵۷ منبع انتخابی مورد بازخوانی دقیق قرار گرفتند؛ در نهایت و پس از اتمام دو مرتبه کدگذاری، ۱۶۸ کد منحصر به فرد شناسایی شدند. سپس کدهای مشابه در کنار یکدیگر قرار گرفتند و مضامین پایه را تشکیل دهند و تعداد ۳۲ مضمون شناسایی شدند. در ادامه این روند در سطح انتزاعی‌تر ادامه یافت و مضامین پایه که به نظر می‌رسید همپوشانی زیادی دارند با یکدیگر تلفیق شده و یک مضمون را شکل دادند. در این فرایند ۵ مضمون سازمان‌دهنده شناسایی شدند و در نهایت مضمون فراگیر «برون‌گرایی علمی» که دربرگیرنده‌ی اصول حاکم بر متون انتخابی به‌عنوان یک کل بود شناسایی شد. در جلد شماره (۳) روند شکل‌گیری مضامین پایه تشریح شده است:

جدول ۳. روند شکل‌گیری مضامین پایه

مضامین پایه	شواهد متنی (جملات کلیدی)
۹ شهرت علمی	شناخته شده بودن عضو هیئت علمی در زمینه آموزش و پژوهش و در مجامع علمی (در سطوح بین‌المللی، ملی، منطقه‌ای و محلی). به‌طور کلی یکی از مهم‌ترین عناصر دانشگاه‌های کلاس جهانی، اعضای هیئت علمی، به‌ویژه استادانی هستند که در رشته‌های مربوطه که به انتشار پژوهش اختصاص می‌یابند، از شهرت بین‌المللی برخوردارند (۱۳م).
۱ انتقال دانش	فعالیت‌های دانشگاهی شامل انتقال دانش ضمن ارتقاء مداوم دانش پایه از طریق تحقیقات فشرده و با اتخاذ روش‌ها و ابزارهای نوین آموزش-یادگیری است (۲۰م).
۱ تولید دانش جهانی	از جمله مضامین استخراج شده برای شایستگی‌های اعضای هیئت علمی در فرآیند بین‌المللی شدن را می‌توان، توانمندی در تولید دانش جهانی، انتشار مقاله و سایر آثار علمی به زبان انگلیسی و تأثیرگذاری جهانی به‌وسیله آثار نشر شده برشمرد (۶م).
۸ انجام پژوهش‌های تاثیرگذار در سطح بین‌المللی	معیار اثرگذاری پژوهش از دو جنبه مطرح شده است: ۱. پژوهش‌هایی اثرگذارند که در مجله‌های معتبر جهانی به چاپ رسیده باشند؛ ۲. پژوهش‌هایی اثرگذار تلقی می‌شوند که مرجع شده‌اند و ارجاعات بسیاری به آن‌ها شده باشد (۲۸م).
۵ توانایی کارگروهی و همکاری پروژه‌ای	یکی دیگر از عناصر مهم دانشگاه کلاس جهانی، برنامه‌درسی و برنامه‌های برجسته است. در این زمینه، یکی از ویژگی‌های توسعه برنامه درسی، تأکید بر میان‌رشته‌ای بودن و همکاری است؛ بر همین مبنا در دانشگاه‌های پکن و شیگنهو، دانشجویان دکتری و اعضای هیئت علمی تشویق به همکاری و مشارکت‌های بین رشته‌ای می‌شوند و دوره‌های خارج از رشته و تخصص برگزار و پیشنهاد می‌شوند (۱۳م).

- ۶ اعضای هیئت علمی، براساس تخصص خود، باید به کار ارائه مشاوره در صنایع و حوزه‌های مختلف تشویق شوند (م ۱).
- ۱۷ عضویت تخصصی (در کمیته‌ها، کارگروه‌ها، هیئت‌های تحریریه، ارزیابی و داوری و ...) و غیرتخصصی که اعضای هیئت علمی می‌توانند در آن‌ها نقش ایفا کنند. این عضویت‌ها می‌تواند در گروه‌ها و کمیته‌های داخل یا خارج از دانشگاه صورت گیرد (م ۱۴).
- ۲۴ الگوهای جدید تولید و اشتراک دانش، با اهمیت روزافزون شبکه‌های دانش بین‌المللی مشخص می‌شود. از این نظر، این واقعیت که دانشگاه‌های کلاس جهانی موفق به بسیج اعضای دانشگاهی متنوع داخلی و خارجی می‌شوند، احتمالاً ظرفیت شبکه‌سازی دانش مؤسسات را به حداکثر می‌رساند (م ۲۱).
- ۱۲ ... عضویت در نهادهای معتبر ملی و بین‌المللی برای کیفیت و اعتبار -همکاری با سازمان‌های خدمات اجتماعی غیردولتی- همکاری‌های مشاوره‌ای- همکاری‌های تحقیقاتی از چنین رویکردهایی هستند (م ۹).
- ۱۳ در پارادایم‌های جدید در مورد دانشگاه و آموزش عالی از پژوهشگران و اعضای هیئت علمی انتظار می‌رود نتیجه کار خود را به دستگاه‌های دولتی و بنگاه‌ها و به‌طور عام به جامعه تسری بخشند (م ۱۰).
- ۱ ایفای نقش در مسائل جامعه در حیطه علمی مربوطه و ایفای نقش در برنامه‌های مرتبط با ارتقای امنیت یا حفظ محیط زیست (م ۲).
- ۲ کنشگری اساتید بر حسب نوع تولیدات علمی آن‌ها مشخص می‌شود، مشارکت در انجمن‌های علمی و حساس بودن و پاسخگویی به نیازها و تحولات روز جامعه و حتی جهان سطح کنشگر بودن اساتید را تعریف می‌کند (م ۴۴).
- ۲ اعضاء هیئت علمی، باید تأثیر بحران‌های اجتماعی هر منطقه بردانشگاه‌ها را پیش‌بینی نمایند (م ۴۶).
- ۱ دو نوع فعالیت (کارکرد)، علمی-دانشگاهی و اجرایی-اداری (اداره کردن)، تحت نقش رهبری دانشگاهی وجود دارد. انجام وظایف دانشگاهی مربوط به تدریس و یادگیری حرفه‌ای دانشجویان، خواستار رویکرد آموزشی به رهبری است. اما نقش اجرایی-اداری در بخش آموزش به معنای چیزی بیشتر از اجرای برنامه‌های استراتژیک و عملیاتی است، به‌طوری که قابلیت‌های تصمیم‌گیری-مدیریتی همراه با هوشمندی سیاسی برای به پایان رساندن کارها نیاز است (م ۲۰).
- ۳ آن‌ها همچنین در جایی که ایده‌های جدید را تشویق می‌کنند و در دانشگاه تغییر و تحولی را منجر می‌شوند، نقش کارآفرین را بازی می‌کنند. آن‌ها همچنین باید تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری و نتایج تحقیقات R&D را تشویق کنند. آن‌ها همچنین باید نقش عامل تغییر را بازی کنند (م ۷).
- ۱ آن‌ها همچنین باید تجاری‌سازی ایده‌ها، نوآوری و نتایج تحقیقات R&D را تشویق کنند. ... برای تأثیرگذار بودن، این رهبران نسل جدید باید شایستگی‌های انجام این نقش‌ها را داشته باشند (م ۷).
- ۹ انجام فعالیت‌های آموزشی با درآمدزایی بالای مستمر برای گروه آموزشی (م ۲)
- ۲ آن دسته از فعالیت‌های آموزشی که دارای اثربخشی فراتر از سطح دانشگاه باشد- مانند تولید مواد آموزشی که در گروه‌های آموزشی یا دانشگاه‌های دیگر مورد استفاده قرار گیرد و ایجاد و گسترش شبکه‌های ارتباطی با دیگر مؤسسات- می‌تواند باعث گسترش حیطه فعالیت‌های آموزشی استادان شود ... (م ۱۰).
- ۱ برای اینکه رهبران آموزشی نقش خود را به‌طور مؤثر انجام دهند، باید دو جنبه را که بر محیط دانشگاه کلاس جهانی تأثیر می‌گذارد درک کنند:- جهانی‌سازی و بین‌المللی شدن. جهانی‌سازی مربوط به عوامل بیرونی است که بر عملکرد دانشگاه تأثیر می‌گذارد (م ۵).

- ۲۰ ارتباطات و همکاری بین‌المللی
 رهبران تیم بسیار مشتاق به کار در یک فضای دانشگاهی بین‌المللی هستند. حتی اگر این حوزه علمی بین‌المللی نباشد، آن را عجیب می‌پندارند. آن‌ها از تجربه تعاملات بین‌المللی قدردانی می‌کنند و همه مایل به مدیریت تعاملات بین‌المللی هستند (۵م).
- ۳ انجام وظایف و مسئولیت‌های شهروندی جهانی
 پیوستن به دانشگاه تراز جهانی مستلزم وجود سه عامل اساسی است: درک جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، ارزش‌ها و فرهنگ‌های جوامع مختلف و روش‌هایی که همه با عنوان شهروندان جهانی می‌توانیم از طریق آن‌ها اثر بگذاریم و جامعه‌ای که از آن جدا نیستیم و می‌توانیم محیط زیست و اقتصاد جهانی را تغییر دهیم و آن را بسازیم (۵۶م).
- ۳ آگاهی‌های جهانی (مسائل جهانی)
 پیوستن به دانشگاه تراز جهانی مستلزم وجود سه عامل اساسی است: درک جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، ارزش‌ها و فرهنگ‌های جوامع مختلف و روش‌هایی که همه با عنوان شهروندان جهانی می‌توانیم از طریق آن‌ها اثر بگذاریم و جامعه‌ای که از آن جدا نیستیم و می‌توانیم محیط زیست و اقتصاد جهانی را تغییر دهیم و آن را بسازیم (۱۹م).
- ۵ چشم‌انداز جهانی (جهان وطنی)
 اکنون نقش سنتی دانشگاه‌ها تغییر یافته است و در دیدگاه‌های نوین در خصوص دانشگاه‌گرایش‌های آشکار و پنهانی وجود دارد که دانشگاه مانند یک بنگاه و شرکت دیده شود که بر حسب مقتضیات بازار، به‌طور مداوم به‌بهره‌وری نوآوری فکر کند و دغدغه‌های فراملی بنگاهی در اقتصاد جهانی داشته باشد (۱۰م).
- ۱ گسترش دیدگاه
 در حالی که در طرز فکر داخلی یا بومی توانایی تأثیرگذاری افراد در یک فرهنگ مشابه و معمولاً محدود موردنظر است، طرز فکر جهانی مربوط به توانایی فرد برای تحت تأثیر قرار دادن افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و سیستم‌هایی است که «متفاوت و یا حتی مخالف» با خودش باشند (۱۲م).
- ۲ شناخت فرهنگی
 از تفاوت میان کشورها و ارتباطات بین آن‌ها آگاهی دارد، ویژگی‌های اکثر کشورهای دنیا را می‌شناسد (۳م).
- ۳ احترام به تنوع فرهنگی
 موفق‌ترین دانشگاه، دانشگاهی است که ارزش‌ها و هنجارهایش براساس ترکیبی از دیدگاه‌های فرهنگی مختلف استوار می‌باشد (۳م).
- ۴ مهارت‌های تعامل میان فرهنگی بین فرهنگی
 مهارت‌های روابط بین فرهنگی، به توانایی توسعه و حفظ روابط بین فردی در زمینه‌های بین فرهنگی اشاره دارد. حساسیت فرهنگی، قدردانی از تنوع از شاخص‌ترین ویژگی‌ها هستند (۵م).
- ۵ سواد فرهنگی
 فهم کاملی نسبت به تاریخ گذشته و نیز وضعیت اجتماعی فرهنگی شهر خود دارد، نسبت به مسائل، فرصت‌ها، امکانات و منابع دانشگاه خود مطلع است. نسبت به تنوع فرهنگی در دانشگاه‌ها دید مثبتی دارد، به ارزش‌ها و هنجارهای ملی و بین‌المللی احترام می‌گذارد، از تعداد خرده فرهنگ‌ها و ملیت‌های موجود در دانشگاه اطلاع دارد، نسبت به ارزش‌های فرهنگی حاکم بر دانشگاه التزام عملی دارد (۳م).
- ۱ درک ارزش‌ها و فرهنگ‌های مختلف
 مهارت‌های روابط بین فرهنگی، به توانایی توسعه و حفظ روابط بین فردی در زمینه‌های بین فرهنگی اشاره دارد. حساسیت فرهنگی، قدردانی از تنوع از شاخص‌ترین ویژگی‌ها هستند (۵م).
- ۱ حساسیت فرهنگی
 فرهنگ دانشگاهی از کشوری به کشور دیگر متفاوت است، بهتر است در تعاملات حرفه‌ای، نسبت به تفاوت‌های فرهنگی و اتخاذ رفتاری متناسب با فرهنگ یک شخص دیگر حساس بود و برای مؤثر بودن در موقعیت‌های حرفه‌ای، اعضای هیئت علمی باید به تفاوت‌های میان فرهنگی در محل کار خود حساس باشند، تفاوت‌های فرهنگی را درک کنند، انطباق با هنجارها و انتظارات فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف انطباق یابند (۳م).
- ۱ انطباق فرهنگی
 ...برای مؤثر بودن در موقعیت‌های حرفه‌ای، اعضای هیئت علمی باید به تفاوت‌های میان فرهنگی در محل کار خود حساس باشند، تفاوت‌های فرهنگی را درک کنند، انطباق با هنجارها و انتظارات فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف انطباق یابند (۳م).
- ۱ تجارب میان فرهنگی
 تجربه زندگی در یک کشور خارجی؛ تجربه داشتن همکاران خارجی در پروژه‌های مشترک؛ تجربه تحصیل در یک مقطع تحصیلی در کشورهای خارجی؛ تجربه داشتن دوستان غیر هم‌فرهنگ و غیر هم‌کیش؛ تجربه تدریس در کلاس‌های چند ملیتی داخلی؛ تجربه تدریس در خارج از کشور؛ تجربه فرصت‌های مطالعاتی کوتاه‌مدت در خارج از کشور به‌عنوان قویترین شاخص‌ها برای سنجش تجارب میان فرهنگی محسوب می‌گردند (۳م).

در جدول فوق، نحوه شکل‌گیری مضامین پایه نشان داده شده است. همان‌طور که قابل مشاهده است در این مرحله، به‌طور مجموع ۱۶۸ کد در قالب ۳۲ مضمون پایه صورت‌بندی شد. در ادامه، مضامین پایه‌ای که به نظر می‌رسید همپوشانی زیادی دارند با یکدیگر تلفیق شده و یک مضمون سازمان‌دهنده را شکل دادند. در جدول زیر نحوه شکل‌گیری مضامین سازمان‌دهنده قابل مشاهده است:

جدول ۴. شکل‌گیری مضامین سازمان‌دهنده

مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	فراوانی	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه
	۱۷	۹	فعالیت در جوامع و اجتماعات علمی و حرفه‌ای	شهرت علمی
	۲۴	۱	ایجاد شبکه تعاملی بین همکاران حرفه‌ای	انتقال دانش
	۱۲	۱	مشارکت و همکاری با سازمان‌ها، نهادها	تولید دانش جهانی
	۶	۸	ایفای نقش مشاوره‌ای در نهادها، سازمان‌ها و صنایع	پژوهش مؤثر
	۵	۳	کار تیمی و همکاری پروژه‌ای	رویکرد کارآفرینی (علمی)
	۲	۱	روحیه کنشگری	تجاری‌سازی ایده‌ها و تحقیقات R&D
	۲	۹	بیش اجتماعی	جذب منابع مالی
	۱	۲	هوشمندی سیاسی	گسترش حیطه فعالیت‌های علمی
	۱۳	۱	ارائه خدمات اجتماعی	گسترش دیدگاه
	۱	۲	انجام وظایف و مسئولیت‌های شهروندی ملی	شناخت فرهنگی (آگاهی و دانش)
	۱	۳	پذیرش و احترام به فرایند جهانی شدن	احترام به تنوع فرهنگی
	۲۰	۴	ارتباطات و همکاری بین‌المللی	مهارت‌های تعامل میان فرهنگی-بین فرهنگی
	۳	۵	انجام وظایف و مسئولیت‌های شهروندی جهانی	درک ارزش‌ها و فرهنگ‌های مختلف
	۳	۱	آگاهی‌های جهانی (مسائل جهانی)	حساسیت فرهنگی
	۵	۱	چشم‌انداز جهانی (جهان وطنی)	تجارب میان فرهنگی
		۱		سواد فرهنگی
		۱		انطباق فرهنگی

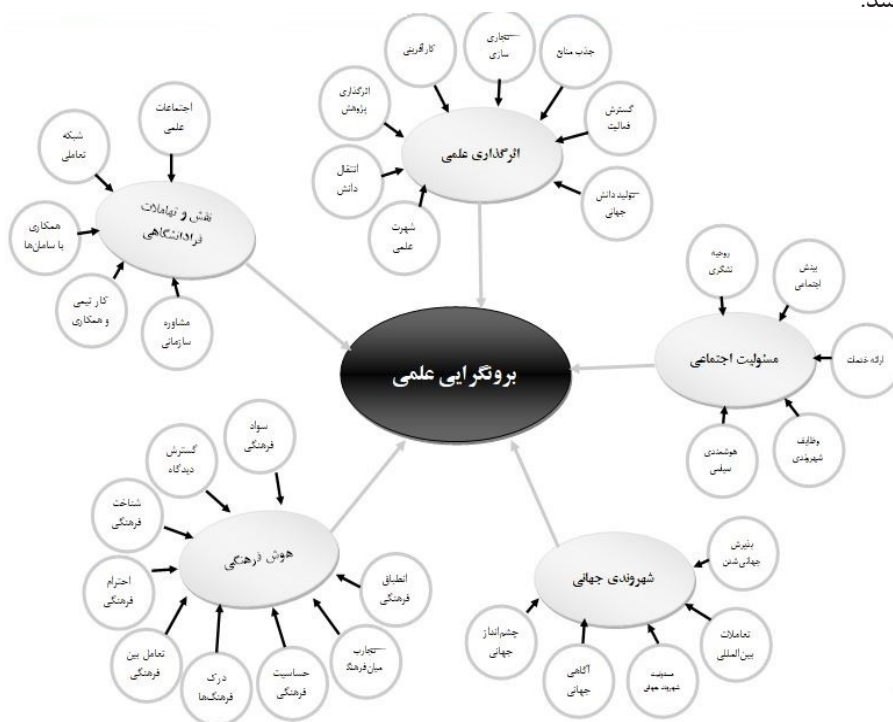
مطابق با جدول فوق، ۳۲ مضمون پایه در قالب ۵ مضمون سازمان‌دهنده شامل: «اثرگذاری علمی»؛

«نقش و تعاملات فرادانشگاهی»، «مسئولیت اجتماعی»، «هوش فرهنگی» و «شهروندی جهانی» سازماندهی شدند. سپس فرایند تلخیص مضمون‌ها در سطحی بالاتر ادامه یافت و متوجه شدیم که ۵ مضمون سازمانده‌ای که شناسایی شدند می‌توانند تحت یک مضمون فراگیر به‌عنوان «برون‌گرایی علمی» قرار گیرند. در جدول زیر نحوه شکل‌گیری مضمون فراگیر مشخص شده است:

جدول ۵. شکل‌گیری مضامین فراگیر

مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	فراوانی
برون‌گرایی علمی	اثرگذاری علمی	۸
	نقش و تعاملات فرادانشگاهی	۵
	مسئولیت اجتماعی	۵
	هوش فرهنگی	۹
	شهروندی جهانی	۵

براساس جدول فوق، ۵ مضمون سازمان‌دهنده با توجه به مشابهت‌ها و همپوشانی که داشتند مضمون فراگیر «برون‌گرایی علمی» را شکل دادند. پس از شکل‌گیری مضمون فراگیر، شبکه مضامین به شکل زیر طراحی شد:

شکل ۱. شبکه مضامین برون‌گرایی علمی اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه نقش سنتی دانشگاه‌ها تغییر یافته است و دیدگاه‌های نوین در خصوص دانشگاه پدید آمده است؛ دانشگاه کلاس جهانی، دیدگاهی است که به طرز چشم‌گیری در جهان پیگیری می‌شود. این رویکرد با اصل قرار دادن «کیفیت» به دنبال افزایش دامنه اثربخشی دانشگاه است. دانشگاه کلاس جهانی دیدگاه چند بعدی مطرح می‌سازد که نقش و کارکرد اجتماعی دانشگاه را بار دیگر برجسته می‌کند، چرا که اثربخشی دانشگاه نه تنها در سطح یک کشور، بلکه ایفای نقش جهانی دانشگاه‌ها در زمینه‌های علمی، اقتصادی و اجتماعی را یادآور می‌شود. در چنین رویکردی نقش و جایگاه اعضای هیئت علمی کلیدی است. بر این اساس در پژوهش حاضر به بررسی و کاوش نقش اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی به عنوان یک رویکرد نوظهور پرداختیم. تجزیه و تحلیل داده‌ها ۳۲ مضمون پایه، ۵ مضمون سازمان‌دهنده را شناسایی نمود که در نهایت منجر به شناسایی و معرفی مفهوم «برون‌گرایی علمی اعضای هیئت علمی» شد. بر این اساس برون‌گرایی علمی یک مشخصه کلیدی جهت فعالیت اثربخش اعضای هیئت علمی جهت در چنین عرصه‌ای است. این توانمندی ویژه بر پایه ۵ شایستگی «اثرگذاری علمی»، «نقش و تعاملات فرادانشگاهی»، «خدمات و مسئولیت اجتماعی»، «شهروندی جهانی» و «هوش فرهنگی» شکل می‌گیرد. در ادامه به بحث، تبیین و تشریح یافته‌های فوق می‌پردازیم.

اثرگذاری علمی: این مضمون بر پایه مضامین انتقال دانش، تولید دانش جهانی، پژوهش مؤثر، رویکرد کارآفرینی (علمی)، شهرت علمی، تجاری‌سازی ایده‌ها و مطالعات تحقیق و توسعه، گسترش حیطه فعالیت‌های علمی، و جذب منابع مالی شکل گرفته است. یکی از کارکردهای مهم و اساسی دانشگاه‌ها از دیرباز بحث آموزش بوده است. لذا انتقال دانش، نقش و مسئولیتی است که اعضای هیئت علمی در هر زمان و در هر نوع دانشگاهی (سنتی و مدرن) می‌بایست به آن پایبند باشند. اتخاذ روش‌ها و شیوه‌های نوین آموزشی، تألیف و انتشار کتاب‌ها و تحقیقات به صورت مداوم و ... از جمله کوشش‌هایی است که اساتید به این منظور انجام می‌دهند. در دیدگاه‌های نوظهور دانشگاهی، دامنه فعالیت و اثرگذاری اعضای هیئت علمی به خارج از محدوده کلاس درس و فعالیت صرف درون دانشگاهی گسترش می‌یابد. بر همین مبنا است که پژوهش حاضر مضمون‌های تولید دانش جهانی، پژوهش مؤثر، رویکرد کارآفرینی (علمی)، شهرت علمی، تجاری‌سازی ایده‌ها و مطالعات تحقیق و توسعه را پیشنهاد داده است. همان‌گونه که فراستخواه (۱۳۸۸) بیان می‌دارد، «دیگر مبادله کنشگران دانش صرفاً در حد تدریس و اهدای مقاله به اجتماع علمی و گرفتن تأیید و شناسایی نیست بلکه جنبه‌ی میزان اثرگذاری اهمیت دارد. به‌طور کلی در پارادایم‌های جدید در مورد دانشگاه و آموزش عالی از پژوهشگران و اعضای هیئت علمی انتظار می‌رود نتیجه کار خود را به جامعه تسری بخشند». در این دیدگاه، انتشار مقاله و سایر آثار علمی به زبان انگلیسی و تأثیرگذاری جهانی به وسیله آثار نشر شده مورد تأکید فراوان قرار می‌گیرد، لذا دیگر صرف انتشار مقالات در نشریه‌های داخلی اعتبار چندانی ندارد و استادان دانشگاه باید جامعه مخاطبان خود را به فراتر از مرزهای ملی گسترش دهند (انتقال دانش جهانی)، به همین ترتیب آن پژوهش و فعالیت علمی بیشترین ارزش را دارد که از طریق آن، بیشترین خلاقیت برای استفاده اطلاعات موجود دانش بشری به‌منظور تولید یک محصول جدید، یک فرایند نو و قابل استفاده در شرایط رقابتی صورت گیرد. انجام تحقیقات کاربردی، هدفمند و مرتبط با صنعت و مسائل جامعه (پژوهش مؤثر)، شناسایی شدن به‌عنوان متخصص در یک حوزه (شهرت علمی و پژوهشی) و ایفای نقش عامل تغییر و تحول از طریق بنیان نهادن و پیاده‌سازی ایده‌های خلاقانه و نوآورانه علمی در سطح جامعه جهت حل مسائل و چالش‌های موجود و یا خلق ارزش مادی و معنوی (کارآفرینی علمی) اشاره به همین بعد از عملکرد و قابلیت اعضای هیئت علمی دارد. در واقع، دانشمندان و استادانی که بدون توجه به مسائل جامعه در سطوح برتری از حیرت و اکتشاف و تتبع علمی در عالم درون غوطه‌ور شده‌اند، چندان محل توجه نیستند و به جای آن‌ها، دانشگرانی کار را پیش می‌برند که به‌صورت حرفه‌ای و

با توجه به وضعیت جامعه و تقاضاها، فعالیت‌های اثربخشی انجام می‌دهند، مسئله‌ای عاجل را حل می‌کنند، مهارتی را نشان می‌دهند و به تقاضای جاری پاسخ می‌گویند (فراستخواه، ۱۳۸۸، ص ۲۱۰).

موضوع مورد بحث دیگر در این حوزه، گسترش حیطه فعالیت‌های علمی است؛ این میحث به آن دسته از فعالیت‌های آموزشی که دارای اثربخشی فراتر از سطح دانشگاه باشد -مانند تولید مواد آموزشی که در گروه‌های آموزشی یا دانشگاه‌های دیگر مورد استفاده قرار گیرد و ایجاد و گسترش شبکه‌های ارتباطی با دیگر مؤسسات- می‌تواند باعث گسترش حیطه فعالیت‌های آموزشی استادان شود. چنین گسترشی باعث خروج دانشگاه‌ها از محدوده فعالیت‌های درون‌دانشگاهی و ورود به همکاری‌های گسترده‌تر و با دامنه تأثیرگذاری بیشتر شود. ایفای نقش در تسهیل و ارتقای فعالیت‌ها و کارکردهای دانشگاه، ایفای نقش در برنامه‌ریزی‌های کلان آموزش عالی، سهیم شدن در وضع سیاست‌های ملی یا بین‌المللی، مشارکت در وضع سیاست‌های تحقیقی و ایفای نقش در پیشبرد و ایجاد تحول در رشته علمی از دیگر فعالیت‌هایی هستند که معمولاً استادان دانشگاه‌های برتر انجام می‌دهند. به‌علاوه، همان‌طور که مورد بحث قرار گرفت، یکی از مؤلفه‌های اصلی دانشگاه کلاس جهانی تأمین منابع مالی است، لذا مضمون جذب منابع مالی بر پایه این مهم شکل گرفت. بر این اساس از استادان انتظار درآمذزایی برای دانشگاه و گروه می‌رود. از جمله انجام فعالیت‌های آموزشی همراه با درآمذزایی، کسب حمایت مالی برای تدوین یا انتشار مواد آموزشی، کارآفرینی و ...

نقش و تعاملات فرد/دانشگاهی: این بعد از دو بخش «تعاملات» و «فردان‌دانشگاهی» تشکیل شده است که هرکدام حاوی پیام بخصوصی در زمینه نقش‌های جدید اعضای علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی است. پیش از این در خصوص بعد اثرگذاری علمی این مهم را بیان داشتیم که اعضای هیئت علمی چه در زمینه تدریس و چه پژوهش و فعالیت دانشگاهی باید با ارتقای سطح و عمق عملکرد، مؤلفه‌ی «تأثیرگذاری» را مورد عطف توجه قرار نهند؛ به عبارتی در این حالت عموماً تأثیر غیرمستقیم مورد نظر است. اما در خصوص تعاملات فردان‌دانشگاهی، اصل پذیرا شدن نقش‌ها و مسئولیت‌های جدید و فردان‌دانشگاهی و گسترش همکاری‌ها و تعاملات مطرح می‌شود و به‌عبارتی در این دیدگاه نقش اعضای هیئت علمی صرفاً محدود به زمینه‌های استادی همچون تدریس و پژوهش نیست بلکه ایفای نقش مستقیم با تأکید بر مؤلفه‌ی «همکاری و تعامل» مورد نظر است.

جهانی و بین‌المللی شدن آموزش عالی و گسترش مبادلات دانشگاهی و به‌طور کل پیدایش رویکردهای جدید در آموزش عالی، رشد اجتماعی دانشگاهیان را می‌طلبد؛ حضور در مجامع، کنفرانس‌ها و نشست‌ها و عضویت فعال در انجمن‌های تخصصی و حرفه‌ای می‌تواند اساتید را با دنیایی تازه و سطحی بالاتر از اطلاعات و مباحث علمی مواجهه کند. فعالیت در جوامع و اجتماعات علمی و حرفه‌ای اشاره به عضویت تخصصی در کمیته‌ها، کارگروه‌ها، هیئت‌های تحریریه، ارزیابی و داوری در نشریات و مجلات و انتشارات و حضور مداوم در کنفرانس‌ها، نشست‌ها و کارگروه‌های تخصصی دارد؛ ایجاد شبکه تعاملی بین همکاران حرفه‌ای به حضور و فعالیت مداوم اعضای هیئت علمی در شبکه‌های اجتماعی علمی اشاره دارد، امروزه بیش از ده‌ها شبکه‌ی اجتماعی علمی از قبیل ریسرچ گیت، اراکید، گوگل اسکالر، پابونز، لینکدین و ... وجود دارند که نویسندگان با انتشار اطلاعات پژوهشی خود از قبیل مقالات، اسلایدها و ... به دیگر پژوهشگران کمک می‌کنند تا با پژوهش‌های آنان آشنا شده و با مطالعه‌ی پژوهش‌های آن‌ها تعداد استنادات بیشتری دریافت کنند و دامنه تأثیرگذاری بیشتری داشته باشند به‌علاوه اعضای هیئت علمی همواره باید در ایجاد شبکه‌های تعاملی بین همکاران حرفه‌ای کوشش کنند؛ چرا که چنین ارتباطاتی از بهترین فرصت‌ها جهت هم‌آموزی است و منجر به رشد حرفه‌ای می‌شود، ایجاد و حفظ ارتباط، زمینه‌های شکل‌گیری همکاری‌های سازنده را فراهم می‌کند. یک بعد دیگر از تعاملات فردان‌دانشگاهی، همکاری با سازمان‌ها، نهادها و مؤسسات و دستگاه‌های مختلف است. این‌گونه همکاری‌هایی منجر به نفوذ نقش دانشگاه و دانشگاهیان در بطن

جامعه می‌شود و چه بسا به لحاظ فراهم آوردن تجربه عملی، بیش از پیش می‌توانند محتوای درسی را به شکل کاربردی به دانشجویان انتقال دهند. مشارکت و همکاری با سازمان‌ها و نهادها اشاره به قبول نقش و مسئولیت در مؤسسات و نهادهای مرتبط با رشته تخصصی دارد، چرا که استادان دانشگاه به‌عنوان افراد متخصص، خبیره و صاحب‌نظر می‌توانند تجلی علم در عمل، فعالیت و کارکردهای آن مؤسسات باشند. به همین ترتیب اعضای هیئت علمی، براساس تخصص خود، باید به کار ارائه مشاوره در صنایع و حوزه‌های مختلف تشویق شوند، امروزه در سراسر جهان انجمن‌ها و مؤسسات مشاوره‌ای در زمینه‌های مختلفی مشغول فعالیت هستند که به کسب و کارها، نهادها و حتی دولت‌های مختلف مشاوره می‌دهد، از آن جمله می‌توان به مؤسسه بین‌المللی مشاوره مدیریت مک‌کینزی اشاره نمود. نقش مشاوره‌ای اعضای هیئت علمی چه در سطوح کلان همچون سیاست‌گذاری علمی و توسعه‌ای و چه در زمینه‌های خرد همچون مشاوره سازمانی، صنعتی و یا ایجاد تیم‌های تخصصی دانشگاهی و بین‌دانشگاهی جهت ایجاد بستر ارائه خدمات تخصصی و انتقال دانش کاربردی در موضوعات مختلف است. در نهایت یکی دیگر از جلوه‌های نقش و تعاملات فرادانشگاهی اعضای هیئت علمی کار تیمی و همکاری پروژه‌ای است. با توجه به اینکه امر پژوهش و همکاری‌های بین‌المللی از پایه‌های دانشگاه کلاس جهانی است و از جهت دیگر نیز یکی از ویژگی‌های دانشگاه کلاس جهانی، برنامه درسی میان‌رشته‌ای و بین‌رشته‌ای است لذا روحیه کار تیمی و انجام همکاری‌های پروژه‌ای با محققان و استادانی از سایر رشته‌ها، دانشگاه‌ها و حتی کشورها یک ضرورت اساسی برای کلاس جهانی شدن اعضای هیئت علمی است. روحیه همکاری و مشارکت‌جویی در دانشگاه کلاس جهانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. عده‌ای از متخصصان دانشگاه کلاس جهانی را با مشخصه‌های همچون ارتباطات و تعاملات گسترده ملی و فراملی، تبادل دانشجویان و اساتید خارجی، همکاری‌های تحقیقاتی و همکاری‌های بین‌دانشگاهی و فرادانشگاهی معرفی می‌کنند؛ بر این اساس برخورداری از روحیه مشارکت‌جویی پیش‌زمینه سایر اقدامات است.

مسئولیت‌های اجتماعی: این بعد از برون‌گرایی علمی که کم و بیش در مطالعات داخلی مورد اشاره قرار گرفته است در دانشگاه کلاس جهانی هم ارائه خدمت به جامعه یکی از پایه‌ها و مؤلفه‌های اصلی دانشگاه کلاس جهانی قلمداد می‌شود. به‌طور کلی، تمام فرایندهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه به‌طور عام و اعضای هیئت علمی به‌طور خاص باید نهایتاً در خدمت به متن جامعه قرار گیرد (محمدی دوستدار و میرحسینی، ۱۳۸۷). در الگوی جهانی نوظهور، اساتید مسئولیت‌های متعددی دارند. انتظار می‌رود که نه تنها تحقیقات قابل چاپ انجام دهند، بلکه هم‌چنین ارائه خدمات به دانشگاه و استفاده از دانش شخصی به نفع جوامع محلی و ملی را ابتدا در خود و سپس در دانشجویان و فارغ‌التحصیلان نهادینه کنند. روحیه کنشگری، بینش اجتماعی، هوشمندی سیاسی، ارائه خدمات اجتماعی، انجام وظایف و مسئولیت‌های شهروندی ملی از جمله مسئولیت‌ها و نقش‌های اجتماعی اعضای هیئت علمی است. اعضای هیئت علمی به‌عنوان افراد دارای جایگاه و منزلت اجتماعی قابل قبول، صاحب‌نظر و خبیره، می‌بایست در برابر مسائل و مشکلات روز جوامع (محلی و جهانی) احساس مسئولیت نموده و همواره واکنش‌ها و نقش مؤثر و خلاقانه را ایفا نمایند. دانشگاه ایرانی همیشه با نقدهای فراوانی روبرو بوده است. عموماً این نقدها در ناکارآمدی و عقیم بودن دانشگاه ایرانی سخن گفته‌اند و این نقدها عمدتاً معطوف به آن است که دانشگاه و دانشگاهیان نتوانسته‌اند نقش مورد انتظار خود در تولید علم و خدمت به جامعه را ایفا کنند. لذا نوعی ناکامی، انحراف یا نقص عمیق در عملکردهای نهاد دانشگاه دیده می‌شود. بر این اساس، اعضای هیئت علمی باید افرادی مؤثر و خلاق و صاحب‌نظر در بطن جامعه باشند. همسو با این مهم و شاید پیش‌نیاز کنشگر بودن اعضای هیئت علمی، برخورداری از بینش اجتماعی است؛ اعضای هیئت علمی اگرچه بیش از هر چیز به‌عنوان متخصص و خبیره علمی در حوزه و رشته تخصصی فعالیت دارند اما باید درک و شناخت صحیح و دقیقی از بحران‌ها و حساسیت‌ها و ساختارهای جامعه داشته باشند و در سطح جامعه به‌عنوان افراد آگاه و مطلع شناخته شوند چرا که در یک دیدگاه سیستمی موضوعات و مسائل جامعه به یکدیگر مربوط می‌باشند و هر مسئله

دارای ابعاد و ریشه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و ... است. به همین سان، هوشمندی سیاسی به‌عنوان یک شایستگی اساسی مطرح می‌شود و اعضای هیئت علمی به‌عنوان افرادی که فعالیت آن‌ها مجزا از بستر و زمینه حاکمیتی و سیاستی نیست، می‌بایست دارای هوشمندی سیاسی بوده تا به این واسطه در ایفای نقش‌های سیاسی خرد و کلان دخالت و تأثیرگذاری مطلوب و کارا داشته باشند و اعضای تأثیرگذار جامعه در اتخاذ راهبردهای سیاسی باشند.

تعامل، همکاری و مشارکت بخصوص با سازمان‌ها، نهادها، همکاران بین‌المللی تأکید ویژه‌ای می‌شود. استاد دانشگاه کلاس جهانی باید در مجامع و اجتماعات علمی حضوری فعال داشته باشد، عضویت در نهادها و مؤسسات خارج از دانشگاه به‌ویژه خارج از کشور را با جدیت پیگیری کند، با همکاران داخلی و بین‌المللی مبادلات و تعاملات ارزشمندی داشته باشد. از سوی دیگر، همسو با مأموریت سوم دانشگاه، در دهه‌های اخیر، علاقه‌مندی به مأموریت محلی دانشگاه‌ها افزایش یافته است؛ در پارادایم‌های جدید در مورد دانشگاه و آموزش عالی از پژوهشگران و اعضای هیئت علمی انتظار می‌رود نتیجه کار خود را به دستگاه‌های دولتی و بنگاه‌ها و به‌طور عام به جامعه تسری بخشند. در این زمینه اعضای هیئت علمی می‌بایست در حوزه‌هایی همچون ارتقای یادگیری مادام‌العمر در بین آحاد جامعه، توسعه حرفه‌ای در مشاغل مختلف، کاهش نابرابری و بی‌عدالتی‌های اجتماعی، توسعه پایدار و در برنامه‌های مرتبط با ارتقای امنیت یا حفظ محیط زیست فعال باشند.

شهروندی جهانی: یک بعد مهم از دانشگاه کلاس جهانی ارتباطات بین‌المللی و فعالیت دانشگاه در یک بستر جهانی است. آن طور که حسن و همکاران (۲۰۱۱) بیان می‌دارند، برای اینکه رهبران آموزشی نقش خود را به‌طور مؤثر انجام دهند، باید دو جنبه را که بر محیط دانشگاه کلاس جهانی تأثیر می‌گذارد درک کنند: جهانی‌سازی و بین‌المللی شدن. جهانی‌سازی مربوط به عوامل بیرونی است که بر عملکرد دانشگاه تأثیر می‌گذارد در حالی که بین‌المللی شدن فرآیندی است که توسط دانشگاه‌ها کنترل می‌شود که آن‌ها برای دستیابی به شناخت و شهرت جهانی باید انجام دهند. برای تغییر و هدایت دانشگاه به سمت جایگاه جهانی، به رهبران آموزشی شایسته به‌عنوان نسل جدید رهبری آموزشی برای کلاس جهانی نیاز است. این مورد تا آنجا حائز اهمیت است که در اکثر موارد، دانشگاه‌های کلاس جهانی دانشجویان و اعضای هیئت علمی دارند که منحصراً از کشوری که دانشگاه در آن فعالیت می‌کند، نیستند. مانند دانشگاه هاروارد، کمبریج، استنفورد، ام آی تی، کلمبیا، توکیو، پکن و دانشگاه‌های ایالات متحده که دارای نسبت قابل توجهی از اعضای هیئت علمی خارجی هستند (سلمی^۸، ۲۰۰۹: ۲۲). این موضوع به آن معنی نیست که دانشگاه کلاس جهانی باید صرفاً از اعضای هیئت علمی خارجی برخوردار باشد، بلکه رویکرد جهانی بودن را به ذهن متبادر می‌کند؛ دانشگاه کلاس جهانی حتی اگر اعضای هیئت علمی خارجی نداشته باشد، می‌تواند و به بیان دیگر باید اعضای هیئت علمی آن در سطح جهانی باشند، از جمله شهرت و اعتبار جهانی کسب کنند، ارتباطات مؤثر بین‌المللی داشته باشند، در انتشارات و فعالیت‌های خود چشم‌انداز جهانی داشته باشند. در حالی که در طرز فکر داخلی یا بومی توانایی تأثیرگذاری افراد در یک فرهنگ مشابه و معمولاً محدود مورد نظر است، طرز فکر جهانی مربوط به توانایی فرد برای تحت تأثیر قرار دادن افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها و سیستم‌هایی است که «متفاوت و یا حتی مخالف» با خودش باشند (کیم، ۲۰۱۲). عموماً مطالعاتی رویکرد در خدمت جامعه بودن دانشگاه را مطرح می‌سازند بیشتر دامنه فعالیت و خدمات دانشگاه را محدود به جوامع محلی و ملی می‌دانند؛ اگرچه این در جای خود با اهمیت و بلکه ضروری است، اما با توجه به فرایند جهانی شدن آموزش عالی، ایده دانشگاه کلاس جهانی، شایستگی شهروندی جهانی را هم مورد توجه قرار می‌دهد، از سوی دیگر عموم پژوهش‌هایی که به بررسی شایستگی‌های اعضای هیئت علمی می‌پردازند هم بیشتر به نقش‌های درون دانشگاهی همچون تدریس، پژوهش، رهبری و مدیریت، ارتباطات، اخلاق حرفه‌ای می‌پردازند و حتی اگر رویکرد فرادانشگاهی داشته باشند محدود به ارتباط با

صنعت و خدمت به جامعه و در بهترین حالت ارتباطات و مبادلات بین‌المللی است؛ درحالی که در پژوهش حاضر با نگاهی عمقی‌تر به این موضوع، معتقدیم که ارتباطات بین‌المللی به خودی خود اتفاق نمی‌افتد و پیش‌نیازها و شرایطی دارد، از جمله چشم‌انداز جهانی، آگاهی‌های جهانی، پذیرش فرایند جهانی شدن و احساس مسئولیت در برابر مسائل و موضوعات جهانی. بنابراین شهروندی جهانی دیدگاهی فراتر از برقراری صرف ارتباطات بین‌المللی است.

هوش فرهنگی: همان‌طور که پیش از این نیز بیان شد، پذیرش دانشجویان خارجی، همکاری با اعضای هیئت علمی خارجی، حضور در مجامع و اجتماعات علمی بین‌المللی، تولید دانش جهانی، ارتباطات بین‌المللی فراگیر از جمله مشخصات دانشگاه‌های کلاس جهانی می‌باشند و بیان شد که یک پیش‌نیاز اساسی چنین رویکردی «شهروندی جهانی» است؛ اما پیش‌نیاز مهم‌تر قضیه فرهنگ است. به عبارتی این سوال مطرح می‌شود که در زمینه تبادل‌ات بین‌المللی و جهانی شدن آموزش عالی جایگاه فرهنگ و ارزش‌های متفاوت و متنوع چیست و رویکرد اعضای هیئت علمی در این وهله کدام است؟ استحاله فرهنگی، مقاومت فرهنگی یا درک فرهنگی؟ حضور در بستر جهانی، به ناچار برخورد و مواجهه با فرهنگ‌ها و ارزش‌های متنوع و گاه متفاوت را می‌طلبد. پرداخت و اشاره به مفهوم هوش فرهنگی در این پژوهش جهت پاسخ مطلوب به دغدغه و موضوع فرهنگ است. در ارتباطات و همکاری و فعالیت‌های جهانی درک و احترام به فرهنگ‌های متفاوت، مهارت‌های تعامل میان فرهنگی و بین فرهنگی، گسترش دیدگاه و انطباق فرهنگی اهمیت می‌یابد. فعالیت و حضور در عرصه جهانی الزاما استحاله فرهنگی را تأیید نمی‌کند، از طرف دیگر مقاومت و انجماد فکری و دگماتیسم^۱ هم رویکردی غیراثربخش در دهکده جهانی است. در این وهله تعامل فرهنگی، سواد فرهنگی و به عبارتی هوش فرهنگی راهبرد اثربخش‌تری می‌نماید. بنابراین، جهانی و بین‌المللی شدن آموزش عالی و گسترش مبادلات دانشگاهی و به‌طور کل پیدایش رویکردهای جدید در آموزش عالی رشد دانشگاهیان در عرصه‌های مختلف مهارتی، اجتماعی و فرهنگی را می‌طلبد؛ زیرا در چنین شرایطی دامنه تجربه اجتماعی و دانش فرهنگی دانشگاهیان از ملت‌ها و فرهنگ‌های مختلف افزایش می‌یابد و در واقع چشم‌انداز وسیع‌تری پیش روی دانشگاهیان شکل می‌گیرد. در این دیدگاه انطباق و رفتار و نگرش صحیح در برابر عقاید، ارزش‌ها و فرهنگ‌های متفاوت یک فضیلت و شرط اساسی محسوب می‌شود. پژوهشگران متعددی در مطالعات خود به برخی از ابعاد شایستگی‌های هوش فرهنگی اشاره نموده‌اند که با نتایج پژوهش حاضر قابل تطبیق است. از جمله، از جمله، محمدی دوستدار و میرحسینی (۱۳۸۷)، یوسفی، اسدبگی و حاجی خواجه لو (۱۳۹۸)، حسن و همکاران (۲۰۱۱)، سلمی (۲۰۱۱)، ایتال و ایتال (۲۰۱۹)، به گسترش حیطه فعالیت و سلیمی و همکاران (۱۳۹۴)، ویلیامز (۲۰۰۳)، گولد و دوری (۲۰۰۰)، هیئت و ویلیامز (۲۰۱۱)، هم به ارائه خدمات اجتماعی اشاره کرده‌اند. ابعاد شهروندی جهانی توسط واتسون (۲۰۰۶)، پفیانکو (۲۰۰۹)، کیم (۲۰۱۲)، حسن‌زاده و سیلونگ (۲۰۱۵) و آرنس (۲۰۱۷) ابعاد مختلف هوش فرهنگی هم در مطالعاتی همچون آرنس (۲۰۱۷)، ناگیو (۲۰۱۲)، نظرزاده زارع و همکاران (۱۳۹۵)، چن (۲۰۰۵)، بنت (۲۰۱۱)، موهرمن (۲۰۰۸)، واتسون (۲۰۰۶) اشاره شده است.

به‌طور خلاصه، اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی می‌بایست از نقش‌ها و شایستگی‌های نوین اثرگذاری علمی، تعاملات فرادانشگاهی، مسئولیت‌های اجتماعی، شهروندی جهانی و هوش فرهنگی برخوردار باشند؛ برون‌گرایی علمی مفهومی است که به شدت در دانشگاه کلاس جهانی ضرورت دارد، در مطالعاتی که تاکنون در خصوص شایستگی‌های اعضای هیئت علمی انجام شده است کمتر و یا به‌طور محدود به این نقش اعضای هیئت علمی اشاره شده است و تکوین این مفهوم در پژوهش حاضر دلیل دیگری برای بدیع بودن و متفاوت بودن دیدگاه دانشگاه کلاس جهانی است. این مفهوم (برون‌گرایی علمی)

تسری دامنه خدمات و فعالیت‌ها و دستاوردهای استادان/ دانشگاه به خارج از کلاس درس و دانشگاه و تأثیرگذاری، مداخله و حساسیت نسبت به مسائل جامعه در سطح ملی و جهانی، جنبه کاربردی بودن علم و مسئولیت‌پذیری و حساسیت دانشگاهیان در قبال جامعه را یادآور می‌شود. «تعاملات فرادانشگاهی»، «ارائه خدمات اجتماعی» و «اثرگذاری» را می‌توان به‌عنوان سه بعد اصلی و کلیدی برون‌گرایی علمی نام برد و «شهروندی جهانی» و «هوش فرهنگی» را می‌توان از پیش‌نیازها و الزامات اساسی ایفای نقش‌های فرادانشگاهی و فراملی در دانشگاه کلاس جهانی دانست. در دانشگاه‌های نوظهور نسل جدید و دیدگاه دانشگاه کلاس جهانی دیگر غوطه‌ور شدن اعضای هیئت علمی در کلاس‌های درس و انتشار مقالات غیرکاربردی ارزش چندانی ندارد و حساسیت نسبت به مسئولیت اجتماعی و همکاری و مشارکت‌های فرادانشگاهی و هم‌چنین مشارکت فعال اعضای هیئت علمی در جذب منابع دارای اهمیت است.

یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند در دو سطح هم مورد توجه و عنایت خود اعضای هیئت علمی در سطح اجرایی و عملکردی و هم در سطح سیاست‌گذاری‌های آموزش عالی مورد توجه مدیران، مسئولان و رؤسای دانشگاه‌ها قرار گیرد. لذا پیشنهاد می‌گردد اعضای هیئت علمی با گسترش حیطه فعالیت‌های خود رویکرد اثرگذاری بیشتر در فعالیت‌های خود را مدنظر داشته باشند، انجام پژوهش‌های کاربردی و مسئله‌محور، انتشار مقالات در مجلات معتبر خارجی، ارتباط با صنایع و مشاغل، ایفای نقش در برنامه‌ریزی‌های راهبردی، اداره و مدیریت دانشگاه و همکاری علمی و پژوهشی و برقراری ارتباطات اثربخش با همکاران حرفه‌ای در سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات و تعاملات بین‌المللی و حساسیت و احساس وظیفه نسبت به مسائل و معضلات جوامع ملی و فراملی و نهایتاً مهارت‌های تعامل فرهنگی از جمله مهم‌ترین راهبردها و پیشنهادات جهت فعالیت و ایفای نقش اثربخش اعضای هیئت علمی در بستر دانشگاه کلاس جهانی است. از طرف دیگر سیاست‌گذاران آموزش عالی ایران در مسیر و فرایند ارتقای دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها به کلاس جهانی، با عطف توجه به شایستگی اعضای هیئت علمی که در تحقیق حاضر به آن اشاره شده و عموماً برآمده از تجارب و رویکردهای دانشگاه‌های برتر جهان می‌باشند، زمینه لازم جهت دستیابی به هدف مذکور را فراهم سازند. چرا که به هر حال یکی از معیارها و مؤلفه‌های دانشگاه کلاس جهانی برخورداری از اعضای هیئت علمی ممتاز است. مشخصاً پیشنهاد می‌شود در گزینش و ارتقای اعضای هیئت علمی، شایستگی‌های کلاس جهانی لحاظ شوند و قوانین و مقررات لازم جهت مبادلات و همکاری‌های بین‌المللی تدوین شوند، در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای بر بهبود و تقویت شایستگی‌های کلاس جهانی تأکید شود، از فرصت‌های مطالعاتی و تجارب زیسته در دانشگاه‌های برتر جهان حمایت شود، با وضع قوانین و مقررات حمایتی و در نظر گرفتن تسهیلات مختلف زمینه ارتباط پایدار صنعت و دانشگاه فراهم شود، سیاست بین‌المللی شدن دانشگاه‌ها پیگیری شود، در حد امکان از اساتید و دانشمندان مشهور جهت همکاری و تدریس در دانشگاه‌های داخلی دعوت به عمل آید. علاوه بر این در عرصه پژوهشی نیز پیشنهاد می‌گردد، با استفاده از روش کمی، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های مختلف کشور از حیث وضعیت برون‌گرایی علمی مورد ارزیابی قرار گیرند. مدل برون‌گرایی علمی تدوین شود.

References

منابع

- Abedi Jafari, H., Taslimi, M., Faghihi, A., & Shekhzadeh, M. (2012). Thematic Analysis and Thematic Networks: A Simple and Efficient Method for Exploring Patterns Embedded in Qualitative Data Municipalities). *Sterategic Management Thought*, 5(2), 151-198. [in Persian].
- Aithal, P. S., & Aithal, S. (2019). Building World-Class Universities: Some Insights & Predictions. *Building World-Class Universities: Some Insights & Predictions. International Journal of Management, Technology, and Social Sciences (IJMITS)*, 4(2), 13-35.
- Altbach, P. (2003). The costs and benefits of world-class universities. *International higher education*, (33).
- Altbach, P. G. (2009). Peripheries and centers: Research universities in developing countries. *Asia Pacific Education Review*, 10, 15–27.
- Altbach, P. G., & Salmi, J. (Eds.). (2011). *The road to academic excellence: The making of world-class research universities*. World Bank Publications.
- Altbach, P.G. (2004). “The Costs and Benefits of World-Class Universities”. *AAUP, Publications & Research*, pp.1-5.
- American University of Beirut (2018). *Policy and procedures for tenure and promotion evaluation of tenure eligible faculty members*. Retrieved December 27, 2018, from <https://aub.policytech.edu/dotNet/documents/?docid=1548&public=true>
- Angreani, L. S., & Vijaya, A. (2017). Designing an Effective Collaboration using Information Technology Towards World Class University. *Procedia Computer Science*, 124, 577-584.
- Arends, D. (2017). *Global leadership in higher education: A case study on the competences to effectively lead international teams in higher education* (Master’s thesis, University of Twente).
- Arthur, M. (2016). Excellence in Research. In *Becoming a World-Class University* (pp. 77-90). Springer, Cham.
- Azizi, N. A. (2006). *An Introduction to Higher Education in Iran with Emphasis on Humanities*. Tehran: Institute of Cultural and Social Studies. [In Persian].
- Azizi, N. A. (2014). Higher education and learner economics: the expectations of knowledge-based economic and industrial systems from the university. In M. Yemeni (Ed.), *New Approaches and Perspectives in Higher Education*. Tehran: Research Institute for Cultural and Social Studies. [In Persian].
- Banker, D. V., & Bhal, K. T. (2020). Creating world class universities: Roles and responsibilities for academic leaders in India. *Educational Management Administration & Leadership*, 48(3), 570-590.
- Bates, A. W. (2015). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning*. Publisher: BCcampus
- Beatty, M. (2013). *Factors Influencing Faculty Participation in Internationalization at the University of Minnesota’s Schools of Nursing and Public Health: A Case Study*. Electronic Thesis and Dissertation Repository. A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Education, University of Minnesota.
- Bland, C. J., Taylor, A. L., Shollen, S. L., Weber-Main, A. M., & Mulcahy, P. A. (2009). *Faculty success through mentoring: A guide for mentors, mentees, and leaders*. R&L Education.
- Blašková, M., Blaško, R., & Kucharčíková, A. (2014). Competences and competence model of university teachers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 159, 457-467.
- Blaskova, M., Blasko, R., Matuska, E., & Rosak-Szyrocka, J. (2015). Development of key

- competences of university teachers and managers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 182, 187-196.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflexive thematic analysis. *Qualitative research in sport, exercise and health*, 11(4), 589-597.
- Braun, V., & Clarke, V. (2021). Can I use TA? Should I use TA? Should I not use TA? Comparing reflexive thematic analysis and other pattern-based qualitative analytic approaches. *Counselling and Psychotherapy Research*, 21(1), 37-47.
- Burbules, N.C. and Torres, C.A. (eds.) (2000). *Globalization and Education: Critical Perspectives*, London: Routledge.
- Caligiuri, P. (2006). Developing global leaders. *Human Resource Management Review*, 16(2), 219-228.
- Carnegie Mellon University (2018). *Faculty appointment and tenure and book*. Retrieved August 9, 2018, from <https://www.cmu.edu/cfa/faculty-and-staff/assets/cfa-faculty-appointment-and-tenure-handbook-2016-v1.pdf>
- Chen, G. M. (2005). A model of global communication competence. *China Media Research*, 1 (1), 3-11.
- Chitsaz, E. (2011). *Competency model of faculty members of universities and higher education institutions in the country*. Tehran: Ministry of Science, Research and Technology, Office of Social Planning and Cultural Studies. [In Persian].
- Deem, R., Mok, K. H., & Lucas, L. (2008). Transforming higher education in whose image? Exploring the concept of the 'world-class' university in Europe and Asia. *Higher education policy*, 21(1), 83-97.
- Ebrahimi, N. (2009). *Assessing the professional competencies of the faculty members of the Azad University of Tehran from the perspective of faculty members and students* (Master Thesis in Management). Azad University, Central Tehran Branch. [in Persian].
- Farasatkah, M. (2003). Scientific freedom. *parliament and Strategic Quarterly*, 10(41). [In Persian].
- Farasatkah, M. (2003). *University Independence and Its Conceptual Developments*, Tehran: Department of Comparative Studies and Innovation, Institute of Higher Education Research and Planning. [In Persian].
- Farasatkah, M. (2009). University independence, conceptual developments and its global challenges with a review of its history in Iran In M. Yamani (Ed.), *New Approaches and Perspectives in Higher Education*. Tehran: Research Institute for Cultural and Social Studie. [In Persian].
- Farhangi, M & Farasatkah., M. (2019). Investigation on Faculty Members' Competency Model in Virtual Environment Comment by the Faculty Members and Students (Based on Ormaner's Model). *Journal of Information and Communication Technology*, 26(1), 1-14. [In Persian].
- Fartash, K., Khayyatian Yazdi, M. (2019). The Role Universities and Research Institutes Plays in Science and Technology Development and Policies Supporting Them. *Journal of Science and Technology Policy*, 12(2), 255-267. [In Persian].
- Fathi Vajargah, K., Ebrahimzadeh, E., Farajolahi, M., & Khoshnodifar, M. (2011). Curriculum Internationalization in Iran's Higher Education: A Distant Education Perspective. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, 2(6), 77-106. [In Persian].
- Ghanei Rad, S. M. A. (2007). *Interactions and communication in the scientific community: A*

- case study of the social sciences*. . Tehran: Research Institute for Cultural and Social Studies. [In Persian].
- Gheissi, S. (2015). *Developing the pattern of exemplar (osveh) instructional faculty members by Islamic approach in higher education system, Shiraz University: case study*. (M.A). Shiraz University, Shiraz. [In Persian].
- Ghoorchian, N. g., & Ahmadi rezaie, H. (2015). Governance of World-Class universities; A Necessity or a need? *Future Study Management*, 25(100), 23-34. [In Persian].
- Golde, C. M., & Dore, T. M. (2000, April). Findings from the survey on doctoral education and career preparation. In *Re-envisioning the PhD Conference, Seattle, WA*.
- Green, A. (2000). Education, globalization and the nation state. In *Education, globalization and the nation state* (pp. 130-186). Palgrave Macmillan, London.
- Hartley, P., Hilsdon, J., Keenan, CH., Sinfield, S. & Verity, M. (2011). *Learning Development in Higher Education*. London: Palgrave Macmillan.
- Harvard University (2018). *FAS Appointment and Promotion Handbook*. Retrieved November 27, 2018, from: <https://academicappointments.fas.harvard.edu/appointment-parameters>.
- Hassan, Z., Silong, A. D., Ismail, I. A., & Asmiran, S. (2011). Developing new generation of educational leaders for world class university. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 812-817.
- Hassanzadeh, M., & Silong, A. D. (2015). Global Leadership for a Reputable University. *International Journal of Education and Training*, 1(1): 1-7.
- Ho, C. Y. (2006). *China's higher education excellence in the context of globalization: the world-class university* (Doctoral dissertation).
- Holm-Nielsen, L. B. (2013). Making a Strong University Stronger: Change without a Burning Platform. In Q. Wang, Y. Cheng and N. C. Liu (Eds), *Building World-Class Universities: Different Approaches To A Shared Goal*, (pp. 73- 87). Rotterdam: Sense Publisher.
- Huisman, J. (2008). World-class universities. *Higher Education Policy*, 21(1), Hyatt, L., & Williams, P. E. (2011). 21st century competencies for doctoral leadership faculty. *Innovative Higher Education*, 36(1), 53-66.
- Jacob, W.J., Xiong, W. & Huiyuan, Y. (2015). Professional development programmers at world-class universities, *Palgrave Communications*, 1(2),1-27.
- Johns Hopkins University (2018). *Appointment and promotion procedures for tenure track faculty*. Retrieved September 2, 2018, from <https://academiccouncil.jhu.edu/appointments-promotions>
- Kim, B. S. (2012). Reframing the global leadership competencies models. *Journal of Digital Convergence*, 10(1), 215-228.
- King Fahd University of Petroleum and Minerals (2018). *Faculty promotion regulations and guidelines*. Retrieved November 13, 2018, from http://staff.kfupm.edu.sa/RECTOR/shomaail/faculty_promotion/images/FacProm-Handbook.pdf
- King, N., Horrocks, C., & Brooks, J. (2018). *Interviews in qualitative research*. Sage.
- Lebanese American University (2018). *Faculty hand book*. Retrieved October 5, 2018, from <https://facultysenate.lau.edu.lb/documents/facultyhandbook-2015-2016.pdf>
- Malekinia, E., Malekinia, Z., & Feizi, S. (2018). Survey on Imperative Strategies for Iranian's Higher Education System in Globalization Age. *Quarterly Journal of The Macro and Strategic Policies*, 6(24), 518-545. doi:10.32598/jmsp.6.4.518. [In Persian].
- Marginson, S. (2013). "Different Roads To A Shared Goal: Political and Cultural Variation in World-Class Universities. In Q. Wang, Y. Cheng and N. C. Liu (Eds), *Building World-*

Class Universities: Different Approaches To A Shared Goal, (pp. 13- 33). Rotterdam: Sense Publisher.

Mățã, L. (2011). Experimental research regarding the development of methodological competences in beginning teachers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29(834), 1895-1904.

Middle East Technical University (2018). *Promotion criteria for associate professorship and full professorship*. Retrieved October 11,2018, from <http://pdb.metu.edu.tr/tr/criteria-promotion-and-appointment>

Ministry of Science, R. a. T. o. I. (2017). Upgrading the top 10 universities and research institutes in the country to the international level (Dr. Mojtaba Shariati Niasar, Deputy Minister of Education) Retrieved 12 November 2021. [In Persian].

Mohammadi Doošdar, H., & Mirhosseini, A. (2008). A comparative investigation of academic promotion criteria in higher. *Journal of Science and Technology Policy*, 1(3), 91-102. [In Persian].

Mohammadi Mehr, G. (2015). *Content analysis method (practical research guide)*. Tehran: Danesh Negar Publishing. [In Persian].

Mohrman, K. (2008). The emerging global model with Chinese characteristics. *Higher Education Policy*, 21(1), 29-48.

Mohrman, K., Ma, W., & Baker, D. (2008). The research university in transition: The emerging global model. *Higher education policy*, 21(1), 5-27.

Mok, K.H. and Tan, J. (2004). *Globalization and Marketization in Education: A Comparative Analysis of Hong Kong and Singapore*, Cheltenham: Edward Elgar.

Montesinos, P., Carot, J. M., Martinez, J. M., & Mora, F. (2008). Third mission ranking for world class universities: Beyond teaching and research. *Higher education in Europe*, 33(2-3), 259-271.

Moshfeghi, N., & nadi, m. (2020). Designing a World Class University Curriculum Implementation Model in Iranian Higher Education Based on Grounded Theory. *Research in Curriculum Planning*, 17(65), 49-60. doi:10.30486/jsre.2020.1881292.1488. [in Persian].

Myers, B. E., & Dyer, J. E. (2003). Advising Components, Roles, and Perceived Level of Competence of University Faculty. *Journal of Southern Agricultural Education Research*, 53(1), 247.

Nadooshan, S., & Nasiri, N. (2015). Investigating the convergence of Iranian universities with world-class university components *Journal of Research in Educational Science*, 8(27), 79-97. [In Persian].

Nasirzadeh, S., GhiasiNodoushan, S., Rahimian, H., Abaspour, A., Heidari, A. (2021). Presenting a Qualitative Development Model of Tehran Public Universities based on World University Ranking Approach. *Educational Development of Judishapur*, 11(4), 852-865. [In Persian].

Nazarzadeh Zare, M. (2016). *Designing and Explaining a Pattern for the Competency of the Tehran University Faculty Members with Emphasis on International Interactions*. (PhD of Higher Education Management). University of Tehran, Faculty of Psychology and Education. [In Persian].

Nazarzadeh Zare, M., Pourkarimi, J., & Zaker Salehi, G. (2016).^a An Investigation of the Components of World-Class University in Iran: a Survey of Comprehensive Universities. *Journal of Science and Technology Policy*, 9(3), 13-24. [In Persian].

Nazarzadeh Zare, M., Pourkarimi, J., Abili, K., & Zaker Salehi, G. (2016).^b Presenting a Pattern for Faculty Members' Competency in the International Engagements: a Phenomenological

- Study. *Journal of Science and Technology Policy*, 9(3), 25-38. [In Persian].
- Nazarzadeh Zare, M., PourKarimi, J., Abili, K., & Zakersalehi, G. (2014). The World-Class University as a Part of Higher Education New Paradigm. *Rahyafi*, 24(57), 75-88. [In Persian].
- New York University (2018). *Appointment, reappointment, promotion, and performance assessment*. Retrieved August 18, 2018, from <https://www.nyu.edu/about/policies-guidelines-compliance/policiesand-guidelines/promotion-and-tenure-guidelines.html>
- Niland, J. 2000. "The Challenge of Building World Class Universities in the Asian Region." ON LINE Opinion (February 3). Retrieved April 10, 2020, from <http://www.onlineopinion.com.au/view.asp?article=997>.
- Oromaner, M. (2001). Growing Your Own Creating a Comprehensive Faculty and Staff Development Program. *AAHE Bulletin*, 54(1), 8-10.
- Pefianco, E. C. (2009). Competency standards for 21st Century Teachers in Southeast Asia. 12th Unesco-Apeid International Conference the Impact exhibition & convention center; 2009 26 March. *Bangkok, Thailand*.
- Qin, H (2009). *Analysis on the Competency Model of the Lecturers in the Qiuyan, T. Application Oriented University*. Available at: <http://www.seiofbluemountain.com/upload/product/200909/2009jyhy04a51.pdf>
- Rezayat, G. H., Yemeni Douzi Sorkhabi, M., Kiamanesh, M & Nave Ebrahim, A. (2011). Developing a Competency Model for Presidents of Iranian Public Universities. *Iranian Higher Education*, 4(1), 47-84. [In Persian].
- Rosenbusch, K. (2020). Technology intervention: rethinking the role of education and faculty in the transformative digital environment. *Advances in Developing Human Resources*, 22(1), 87-101.
- Sait, S. M. (2013). Policies on Building World-Class Universities in Saudi Arabia. In Q. Wang, Y. Cheng and N. C. Liu (Eds), *Building World-Class Universities: Different Approaches To A Shared Goal*, (pp. 103-113). Rotterdam: Sense Publisher.
- Salami, G., Shafiei, M., Keshavarz, F., & Heidari, E. (2018). Evaluating the Engineering Faculty Member's Competencies to fulfill the academic mission of 1404's Vision: The perspective of Doctoral Students on the Teaching Competency Position. *Journal of Curriculum Research*, 7(2), 43-66. [In Persian].
- Salimi, G., Heydari, E., & Keshavarzi, F. (2019). Faculty members' Competencies for achieving the academic mission : A reflection from the perceptions and expectations of doctoral students. *Journal of Innovation and Value Creation*, 7(4), 85-104. [In Persian].
- Salimi, G., Mohammadi, M., & Nesar, Z. (2017). Exploration of the faculty member's experiences about the competencies and dynamics of teaching and research in the internationalization of higher education on process: A qualitative research. *Research in Teaching*, 5(2), 109-133. [In Persian].
- Salmi, J. (2009)^A. *The challenge of establishing world class universities*. Washington: The World Bank.
- Salmi, J. (2009)^B. *The growing accountability agenda in tertiary education: progress or mixed blessing?*. Washington: The World Bank.
- Salmi, J. (2011). The road to academic excellence: Lessons of experience. *The road to academic excellence: The making of world-class research universities*, 323-347.
- Salmi, J., & Altbach, P. (2011). New' World Class' Universities: Cutting Through the Hype. *Chronicle of Higher Education*, 20.
- Sarkar Arani, M. R. (2014). Self-renewal of faculty members. In M. Yemeni (Ed.), *New*

- Approaches and Perspectives in Higher Education* (pp. 437-484). Tehran: : Research Institute for Cultural and Social Studies. [In Persian].
- Shahidi, N. R., Asghar; Amin Shayan Jahromi, Shapoor & Seiedi, Massoud (2005). Investigating the Impact of Globalization of Higher Education on the Educational Quality of Universities from the Perspective of Shiraz University Professors. *Educational management innovations* 2(5), 73-96. [In Persian].
- Sheikhzadeh, Mohammad and Bani Asad, Reza. (2019). *Thematic analysis: concepts, approaches and applications*. Tehran: Logos Publishing. [In Persian].
- Tayeb, O. (2016). Roadmap to Become a World-Class University. In Osama Tayeb, Adnan Zahed & Jozef Ritzen (Eds), *Becoming a World-Class University: The Case of King Abdulaziz University*, (pp. 1-19). Springer International Publishing
- Technical University of Munich (2018). *Evaluation & promotion in the university's faculty recruitment and career system*. Retrieved September 11, 2018, from: <https://www.tum.de/en/about-tum/working-attum/faculty-recruiting/evaluation-promotion>
- Teichler, U. (2010). The challenges of almost universal higher education. In Organizing Committee of Sino Finnish Higher Education Symposium (Ed.), *The Challenges and Experience in the Post Massification Era* (pp. 10–19). Beijing.
- Teymouri, M., Salehi Omran, E., Ymani Dozi, M., & saffar Heydari, H. (2021). Designing a Cultural Agility Model for Faculty Members of Iranian Universities. *Iranian Higher Education*, 12(4), 97-127. [In Persian].
- The University of Manchester (2018). *Academic: Teaching and research*. Retrieved September 23, 2018, from <https://www.staffnet.manchester.ac.uk/human-resources/atoz/guidance>
- Tiffin, J., & Rajasingham, L. (2003). *The global virtual university*. London: Routledge Publishing.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ume-Nwagbo, P. N. (2012). Implications of nursing faculties' cultural competence. *Journal of Nursing Education*, 51(5), 262-268.
- University of Berkeley California (2018). *Guide to faculty advancement and promotion at U.C. Berkeley*. Retrieved September 25, 2018, from <https://teaching.berkeley.edu/advancement-and-promotion>
- University of Malaya (2018). *Promotion for academic staff*. Retrieved October 3, 2018, from https://www.um.edu.my/docs/defaultsource/about-um_document/career/staff-benefits/local-staff/careerdevelopment_promotion.pdf
- University of Maryland (2018). *Appointment, evaluation and promotion criteria for university of Maryland Extension*. Retrieved October 20, 2018, from https://extension.umd.edu/sites/extension.umd.edu/files/_images/programs/facultystaff/UME%20PTK%20Promotion%20Policy%20Final%20-%20206-29-18.pdf
- Van der Wende, M. C. (2009). *European Responses to Global Competitiveness in Higher Education*. Research and Occasional Paper Series. Berkeley: Center for Studies in higher Education, University of California.
- Wang, Q., Cheng, Y., & Liu, N. C. (2013). Building World-Class Universities. . In Q. Wang, Y. Cheng and N. C. Liu (Eds), *Building World-Class Universities: Different Approaches To A Shared Goal*, (pp. 1- 10). Rotterdam: Sense Publisher.
- Watson, D. (2006). UK Higher Education: The Truth about the Student Market. *Higher Education Review*, 38(3), 3-16.
- Weifang, M. (2004). Address regarding first-class universities. *Chinese Education & Society*,

37(6), 8-20.

Williams, P. E. (2003). Roles and competencies for distance education programs in higher education institutions. *The American Journal of Distance Education*, 17(1), 45-57.

Yemini Douzi Sorkhabi, M. (2001). *An introduction to the performance of academic systems*. Tehran: Shahid Beheshti University Press. [In Persian].

Yousefi, H., Asadbegi, M., & Haji Khaje Loo, S. R. (2020). Extracting the criteria for faculty members rank promotion through the application of comparative study of selected universities. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 25(4), 73-95. [In Persian].

Zakaria, Z., Ahmad, A., & Norzaidi, M. D. (2009). Determining world class university from the evaluation of service quality and students satisfaction level: An empirical study in Malaysia. *International Journal of Scientific Research in Education*, 2(2), 59-66.